

«ΗΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΓΑΡ ΗΜΑΣ Ο ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ»

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Αγαπτοί μου αδελφοί,
 Τό ταξίδι πού ξεκίνησε πριν από έντεκα εβδομάδες, μέ τό ξεκίνημα του Τριωδίου, φτάνει καί φέτος στό τέλος του. Ἡ κοινή μας διαδρομή μοιάζει μέ τήν πορεία τῶν Μυροφόρων πού ξεκίνησαν γεμάτες ἀγάπη γιά τόν Διδάσκαλο, γιά νά Τόν μυρώσουν καί νά Τόν τιμήσουν.

Στεκόμαστε ἤδη ἐνώπιον τοῦ κενοῦ μνημείου καί σέ λίγα λεπτά θά διακηρύξουμε πρὸς ὄλο τόν κόσμο πὼς ὁ Σωτήρας καί Λυτρωτής μας ἀνέστη, κατακλύζοντας μέ τό φῶς τῆς Ἀναστάσεώς Του τά σύμπαυτα καί τίς καρδιές μας.

Πρὶν ἕναν χρόνο ἀκριβῶς στερηθήκαμε τό αὐτονόητο: Νά ἀναστήσουμε τόν Χριστό στίς Ἐκκλησίες μας. Δέν ξέραμε τήν ἐξέλιξη τῶν πραγμάτων. Ἡ λύπη καί ὁ φόβος χτυποῦσαν τήν πόρτα τῆς καρδιάς μας. Ἡ πίστη μας, ὅμως, δέν ἔσβησε. Ἡ ἐλπίδα μας δέν ἀτόνησε. Ὁ Θεός δέν ἐπέτρεψε νά βιώσουμε καί φέτος ὀδυνηρές ἀπαγορεύσεις. ἤρθαν καλύτερες μέρες! Βρισκόμαστε ξανά μαζί! Ἀντέξαμε τίς δυσκολίες πού πέρασαν, ἄν καί κάποιες ἀκόμη βρίσκονται ἐνώπιόν μας. Μέρα μέ τί μέρα, ὅμως, ὄλο καί λιγοστεύουν. Αὐτό κάνει καί τήν ἐλπίδα μας πιό στέρεπ. Οἱ μάσκες ἴσως νά κρύβουν τό χαμόγελο τῆς ἀναστάσιμης χαρᾶς μας, οἱ ματιές μας, ὅμως, εἶναι γεμάτες ἀπό τό φῶς τῆς προσμονῆς γι' αὐτό

πού σέ λίγο πρόκειται νά συμβεῖ. Οἱ ἀποστάσεις φαίνεται νά μᾶς κρατοῦν ἀπομονωμένους. Οἱ καρδιές μας, ὅμως, χτυποῦν σάν μιά καρδιά πού ἐτοιμάζεται νά ὑποδεχθεῖ τόν Νικητή τοῦ θανάτου.

Ἀκόμη καί ἡ ἀλλαγὴ τῆς ὥρας ἄς γίνεῖ αἰτία δοξολογίας: Μία ὥρα νωρίτερα θά ἀντηχήσει ὁ τόπος μας ἀπό τό χαρμόσυνο μήνυμα τῆς ἀναστημένης ζωῆς καί ἀπό τό ἀνέσπερο φῶς τῆς δόξας τοῦ Ἐσταυρωμένου. Τίποτε δέν μπορεῖ νά μᾶς χωρίσει ἀπό τήν Ζωηφόρο Ἀνάστασι. Τίποτε δέν μπορεῖ νά μᾶς στερήσει τό μέγα Πάσχα.

Οἱ ἀναμμένες μας λαμπάδες διακηρύσσουν τήν πρώτη μας νίκη ἀπέναντι σέ μιά παγκόσμια δοκιμασία. Κι ἄν κάποιοι ἀπόψε δέν βρίσκονται μαζί μας, τό φῶς τῆς Ἀναστάσεως, πού σέ λίγο θά ἐκτιναχθεῖ ἀπό τό κενό μνημεῖο, μᾶς δίνει τή βεβαιότητα τῆς θεϊκῆς παρουσίας πού γίνεται προπομπός τῶν κοιμημένων καί τοὺς ὀδηγεῖ στήν αἰωνιότητα. Ἡ ἴδια παρουσία, ἡ παρουσία τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, θά βρίσκεται μαζί μας καί στό τελευταῖο μέρος τῆς στενωποῦ πού διανύουμε. Μαζί του θά διανύουμε καί ἐμεῖς τό δικό μας Πάσχα, τό δικό μας πέρασμα

ἀπό τόν ἐγκλεισμό καί τοὺς περιορισμούς πρὸς τή ζωή πού στερηθήκαμε περισσότερο ἀπό δώδεκα μῆνες. Μιά ζωή, πού θά μᾶς βρεῖ πιό σοφούς ἀπό τά διδάγματα πού μᾶς χάρισε ἡ δυσκολία,

Συνέχεια στί σελ. 2.

Ἡ πολύτιμη παρακαταθήκη τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821 σελ. 4-5
Οἱ Ἀντιστασιακοί τῆς Τουρκοκρατίας σελ. 6
Ἡ συμμετοχή τοῦ Πηλίου στό 1821 σελ. 7-8

«ΗΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΓΑΡ ΗΜΑΣ Ο ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ»

Συνέχεια από τη σελ. 1.

πιο ευγνώμονες για όσα θεωρούσαμε αυτονόητα, πιο ανθεκτικούς στους πειρασμούς και τις δοκιμασίες. Τό φεινό Πάσχα μᾶς πλημυρίζει με κουράγιο και αποφασιστικότητα, ώστε να αντιμετωπίσουμε τις τελευταίες δυσκολίες.

...Μαζί του

θά διανύουμε κι ἐμεῖς τό δικό μας Πάσχα,
τό δικό μας πέρασμα
ἀπό τόν ἐγκλεισμό καί τούς περιορισμούς
πρός τήν ζωή πού στερηθήκαμε περισσότερο
ἀπό δώδεκα μῆνες.

Σέ λίγο θά ἐπιβεβαιωθεῖ πώς ἡ Ἄνσταση τοῦ Χριστοῦ δέν εἶναι ἕνα ἱστορικό γεγονός ἀλλά ἡ πατρίδα μας. Ἄνίκουμε σπὴν Ἄνσταση. Ἄνίκουμε σέ μιά νέα πολιτεία, σέ μιά νέα ζωή πάνω ἀπό τόν θάνατο καί τή φθορά. Δέν φοβόμαστε τίς δυσκολίες πού θά ἔρθουν, διότι γνωρίζουμε πώς ὁ ἀναστημένος Χριστός εἶναι δυνατότερος ἀπό αὐτές καί γινόμαστε καί ἐμεῖς δυνατότεροι, ὅσο μένουμε μαζί Του. Σήμερα γινόμαστε μάρτυρες Φωτός.

Σήμερα «θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν, ἄδου τήν καθαίρεσιν, ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου, ἀπαρχίν».

Παραμένουμε πολίτες αὐτοῦ τοῦ κόσμου καί γνωρίζουμε πώς δέν πρέπει νά ἐπαναπαυθοῦμε ἐξαιτίας τῆς ἐλπίδας πού φαίνεται νά ἀκνοφέγγει. Εἴμαστε, ὅμως, καί πολίτες τῆς αἰωνιότητας πού μᾶς κάνει νά ἀντιμετωπίζουμε τίς ὅποιες ἀντιζοότητες μέ τή βεβαιότητα τῆς νίκης καί τῆς υπέρβασης. Εἶναι ἡ δική μας εὐθύνη καί δείγμα τῆς δικῆς μας εὐγνωμοσύνης ἀπέναντι στόν Ἄναστημένο Χριστό, μέ τόν λόγο καί τίς πράξεις μας, κυρίως ὅμως μέ τή χαρά καί τήν αἰσιοδοξία μας, νά υπενθυμίζουμε σπὴν κοινω-νία μας καί σέ ὀλόκληρο τόν κόσμο πώς τό Ἄναστασιμο Φῶς εἶναι ἀνέσπερο καί ἀνίκητο. Ἐνώνουμε τίς φωνές μας μέ ἐκείνη τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καί διατρανώνουμε τή μεγάλη ἀλήθεια: Κανείς νά μή φοβᾶται τόν θάνατο. «Ἠλευθέρωσε γάρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος».

Τό μήνυμα αὐτό ἔχει ἀνάγκη ὁ κόσμος ὅσο ποτέ ἄλλοτε. Καί βρισκόμαστε ἀπόψε ἐδῶ γιά νά τοῦ τό προσφέρουμε τόσο ἀπλόχερα, ὅπως ἀπλόχερα θά τό δεχτοῦμε σέ λίγο ἀπό τόν Ἀρχηγό τῆς ζωῆς.

Καλή Ἄνσταση!

Μετά θερμῶν πασχαλίων εὐχῶν
καί τῆς ἐν Χριστῷ Ἄναστάντι ἀγάπης
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

† Ο ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΣ

ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΑ

Περί «ἀρπαγῆς» καί ἄλλων «προφητειῶν» στὶς διδασκαλίες τῶν Πεντηκοστιανῶν

Κεντρική θέση σπὴ διδασκαλία τῶν Πεντηκοστιανῶν ἔχουν τὰ ἐσχατολογικά θέματα, καί μάλιστα, τό θέμα τῆς «ἀρπαγῆς». Ὑποστηρίζουν, δηλαδή, ὅτι πρὶν ἀπό τήν ἐμφάνιση τοῦ Ἀντιχριστοῦ θά ἔλθει ὁ Χριστός γιά νά «ἀρπάξει» τήν Ἐκκλησία, ὥστε νά διαφύγουν οἱ πιστοί (ἐννοεῖται, μόνο οἱ Πεντηκοστιανοί) τή «μεγάλη θλίψη» πού θά συμβεῖ κατά τήν ἐποχή τοῦ Ἀντιχριστοῦ. Ἐνῶ ἡ διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς κάνει λόγο γιά δύο Παρουσίες τοῦ Χριστοῦ, οἱ Πεντηκοστιανοί κηρύττουν τρεῖς: Μία πρώτη, κατά τήν θεία ἐνσάρκωσή Του, μία δεύτερη γιά νά «ἀρπάξει» τούς πιστούς (δικούς) Του, πρὶν τήν ἐμφάνιση τοῦ Ἀντιχριστοῦ, καί μία τρίτη, γιά νά κρίνει «ζῶντες καί νεκρούς». Αὐτή ἡ «ἐπιλεκτική» (γιά κάποιους μόνο) ἐμφάνιση τοῦ Κυρίου γιά τήν «ἀρπαγή» πούθενά σπὴν Ἁγία Γραφή δέν καταγράφεται. Στά ἔσχατα συμπίπτουν «χρονικά» διάφορα γεγονότα, ἀκολουθώντας μιά συγκεκριμένη σειρά: Πρῶτα ἔρχεται ἡ ἀποστασία, μετά ἡ ἔλευση τοῦ Ἀντιχριστοῦ καί ἡ μεγάλη θλίψη, ἡ φωνή τοῦ Ἀρχαγγέλου καί ἡ σάλπιγγα τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, ἡ ἀλλαγὴ καί ἡ ἀρπαγὴ τῶν ζώντων (ὄχι βεβαίως μόνο τῶν Πεντηκοστιανῶν), «ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα». Τὰ ἔσχατα ὀλοκληρώνονται μέ τή Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου καί τήν Κρίση πάντων ὥστε «οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ

ἐσόμεθα» (Α΄ Θεσ. δ΄, 16-17). «Δύο μεγάλα γεγονότα πρόκειται νά γίνουν μέσα σ' αὐτή τή δεκαετία, ὑποστηρίζουν: Τό πρῶτο εἶναι ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἕνα γεγονός ὑψίστης σημασίας γιά ὅλους αὐτούς πού ἀγαποῦν τόν Χριστό καί ζοῦν μέ τόν λόγο τοῦ Θεοῦ... Τό δεύτερο γεγονός ἀφορᾶ στους ἀνθρώπους πού δέν θά λάβουν μέρος σπὴν ἀρπαγὴ τῆς Ἐκκλησίας καί βέβαια θά εἶναι ἕνα γεγονός πολύ ὀδυνηρό γι' αὐτούς. Ὁ ἐρχομὸς τοῦ Ἀντιχριστοῦ θά ἐκδηλωθεῖ μετά τήν ἀρπαγὴ τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ ὁποῖου ἡ κυριαρχία θά διαρκέσει ἐπτά ἔτη. Μία δεκαετία φοβερὴ πού θά γίνουν συγκλονιστικά γεγονότα, μεταξὺ τῶν ὁποίων θά εἶναι καί ὁ τρίτος παγκόσμιος πόλεμος» (βλ. ἐφημ. «Χριστιανισμός», 1.1.1991). Τό παραπάνω κείμενο εἶναι ἕνας ἀκόμα τρόπος μέ τόν ὁποῖο δραστηριοποιοῦνται οἱ διάφορες νεοφανεῖς ὁμάδες ἐκφοβίζοντας, τρομοκρατώντας καί ἐγκλωβίζοντας τούς ὁπαδούς τους. Συγχρόνως, ὅμως, ἀποδεικνύονται ὡς «ψευδοδιδάσκαλοι» καί «ψευδοπροφῆτες». Διότι τίποτε ἀπὸ ὅλα ὅσα «προφήτευσαν» δέν συνέβη. Ψευδοπροφητεία εἶναι ἐπίσης καί ἡ ἀπαίτησή τους ὅτι εἶναι ἡ γνήσια Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, διότι ὁ Παράκλητος, κατά τήν ἀδιάφυστη ὑπόσχεση τοῦ Κυρίου, ὀδηγεῖ πάντοτε τήν Ἐκκλησία «εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθειαν», «ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». Οἱ Πεντηκοστιανοί δέν ἐδίστασαν νά διατυπώσουν σειρά «προφητειῶν» καί γιά τό μέλλον τῆς Εὐρώπης καθώς καί τόν ἀριθμὸ τῶν χωρῶν πού θά τήν ἀποτελοῦσαν, νά ὀνομάσουν τήν τότε ΕΟΚ «θηρίο» καί τόν ἀρχηγό της «Ἀντίχριστο» διαψευδόμενοι. Ἐγγύηση, λοιπόν, καί ἀσφάλεια ἀποτελεῖ ἡ ζωὴ μέσα σπὴν Ἀληθινή Ἐκκλησία, ὅπου δρᾷ καί κινεῖται τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, τό ὁποῖο «πάνα τα χορηγεῖ» τὰ χαρίσματα.

Πρωτ. Κωνσταντῖνος Φλάκας

Πεντηκοστήν ἐορτάζομεν, καί Πνεύματος ἐπιδημίαν

ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ, ΘΕΟΛΟΓΟΥ, ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ

Η Πεντηκοστή, ἀπό τήν πρώτην ἀκόμη Χριστιανική ἐποχή, κατέχει ἐξέχουσα θέση στό ἐορτολόγιο. Καί αὐτό, γιατί θεωρεῖται κυριολεκτικά ὡς ἡ γενέθλια ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας καί ὡς ἡ τελευταία μεγίστη Δεσποτική ἐορτή.

Ἡ σπουδαιότητα τῆς Πεντηκοστῆς ἀποτυπώνεται μεγαλόπρεπα στήν ὕμνογραφικά καί λειτουργικά κείμενα πού διασώζει ἡ Ἐκκλησία μας. Λειτουργική ποίηση καί βυζαντινό μέλος μεταφέρουν καί ἀποδίδουν τήν αἴγλη καί τή θεολογική σημασία τῆς ἐορτῆς.

Σύμφωνα μέ βασική ἀρχή τοῦ κλάδου τῆς Ὑμνολογίας, οἱ ὕμνοι πρέπει νά προσεγγίζονται πρῶτα ὡς ἱστορικά, κατόπιν ὡς φιλολογικά καί τελικά ὡς θεολογικά καί λειτουργικά κείμενα. Παρά τόν ἀναντίρρητα ἱστορικό χαρακτήρα τους, πρόκειται πρωτίστως γιά ζωντανά λειτουργικά κείμενα, πού διασώζουν στό διηνεκές τή ζωή καί τό ἔργο τοῦ Θεανθρώπου καί τά σωτήρια δόγματα τῆς πίστεώς μας. Ταυτόχρονα, ἀποτελοῦν σημεῖο ἀναφορᾶς γιά τούς πιστούς, ντυμένα μέ ἁγιασμένες μελωδίες πού λειτουργοῦν ὡς γέφυρα μέ τόν Δημιουργό.

Στόν πανηγυρικό Ἐσπερινό τῆς Πεντηκοστῆς, μετά τό «Κύριε ἐκέκραξα», συναντοῦμε τρία στιχηρά ἰδιόμελα σέ ἦχο πρῶτο. Εἶναι ποιήματα τοῦ ὀνομαστοῦ ὕμνογράφου καί Ἁγίου τῆς Ἐκκλησίας μας Ἰωάννου τοῦ Δαμασκνοῦ. Χαρακτηρίζονται μέ τόν μουσικό ὄρο «ἰδιόμελον», γιατί ἀκολουθοῦν τή δική τους πρωτότυπη καί μοναδική μελωδία. Ὁ πρῶτος ἦχος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, μέ τόν ὁποῖο ἀποδίδονται μουσικά, τούς προσδίδει μεγαλοπρεπή καί πανηγυρικό χαρακτήρα. Ἡ ἐπιλογή τοῦ συγκεκριμένου ἦχου δικαιολογεῖται, κατά τή γνώμη μας, καί ἀπό τόν θριαμβευτικό καί ἐπίσημο χαρακτήρα τοῦ γεγονότος τῆς Πεντηκοστῆς «ὡς μέγαν τέ καί σεβάσμιον», ὅπως ἀναφέρεται στό πρῶτο ἰδιόμελο: «Πεντηκοστήν ἐορτάζομεν, καί Πνεύματος ἐπιδημίαν, καί προθεσμίαν ἐπαγγελίας, καί ἐλπίδος συμπλήρωσιν, καί τό μυστήριον ὅσον; Ὡς μέγα τε καί σεβάσμιον! Διό βοῶμέν σοι: Δημιουργέ τοῦ παντός Κύριε, δόξα σοι».

Ἐδῶ γίνεται μιά ποιητικά δοσμένη δημιουργική ἀντιγραφή, θά λέγαμε, τοῦ Πατερικοῦ λόγου. Καί ἀναφερόμαστε στήν ἀρχή τοῦ πέμπτου κεφαλαίου τοῦ Λόγου «εἰς τήν Πεντηκοστήν» τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: «Τήν Πεντηκοστή ἐορτάζουμε καί τήν παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τήν πραγματοποίηση τῆς ὑποσχέσεως καί τήν ἐκπλήρωση τῆς ἐλπίδας. Τό μυστήριον, πόσο καί μεγάλο εἶναι καί σεβαστό! Τελειώνουν, λοιπόν, ὅσα ἔχουν σχέση μέ τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἤ μάλλον μέ τή σωματική παρουσία Του» (μτφρ. Διονύσιος Κακαλέτρης, ἐκδ. Ἀποστολική Διακονία, Ἀθήνα 1991).

Σύμφωνα μέ τόν ὕμνο, μέ τήν Πεντηκοστή ἀνακεφαλαιώνεται τό μέγα μυστήριον, «ἡ προθεσμία ἐπαγγελίας καί ἐλπίδος συμπλήρωσις». Ἡ ἔλευση δηλαδή τοῦ Παρακλήτου στόν κόσμον, μέ τήν ὁποία γίνεται πραγματικότητα ἡ ὑπόσχεση τοῦ Θεανθρώπου. Ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ἐγκαινιάζει μιά νέα ἐποχή γιά τήν ἱστορία καί τή σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἡ κατάληξη εἶναι ἡ δοξολογική ἐπίκληση πρὸς τόν Δημιουργό τοῦ παντός.

«Γλώσσαις ἀλλογενῶν, ἐκαινούργησας Χριστέ τούς σούς Μαθητάς,

ἵνα δι' αὐτῶν σέ κηρύξωσι, τόν ἀθάνατον Λόγον καί Θεόν, τόν παρέχοντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τό μέγα ἔλεος».

Τή βιβλική ἀφήγηση τοῦ Πύργου τῆς Βαβέλ μᾶς ὑπενθυμίζει τό δεύτερο ἰδιόμελο, καί τή διαίρεση πού ἐπῆλθε μέ τήν ἀσυνεννοησία μεταξύ τῶν «ἀλλογενῶν». Αὐτή ἡ κατάσταση ἀποκαθίσταται τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς μέ τούς Μαθητές τοῦ Χριστοῦ νά κατανοοῦν καί νά ὁμιλοῦν ὅλες τίς γλώσσες κηρύττοντας τά «μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ». Στή Βαβέλ μέ τή σύγκυση τῶν γλωσσῶν διαρέθηκαν τά ἔθνη. Μέ τήν ἔλευση τοῦ Παρακλήτου ἀποκαθίσταται ἡ ἐνότητα, βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα τῆς ὑπαρξης τῶν Προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος καί συνεπῶς σύμφυτη στήν ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας ὡς κοινῆς καί ὡς σώματος.

Τό τελευταῖο τροπάριο κλείνει μέ τήν ἀναφορά στό ἁγιαστικό ἔργο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος:

«Πάντα κορηγεῖ τό Πνεῦμα τό ἅγιον, βρῦει προφητείας, ἱερέας τελειοῖ, ἀγραμμάτων σοφίαν ἐδίδαξεν, ἀλιεῖς θεολόγους ἀνέδειξεν, ὄλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁμοούσιε καί Ὁμόθρονε, τῷ Πατρί καί τῷ Υἱῷ, Παράκλητε, δόξα σοι».

Ἡ εἰσαγωγική φράση «Πάντα κορηγεῖ τό Πνεῦμα τό ἅγιον» ὑποδηλώνει τή σωστική του δύναμη καί στή συνέχεια παρατίθενται συγκεκριμένες ἐνέργειες πού συνδέονται μέ τή λέξη «πάντα».

Τό Ἅγιο Πνεῦμα, τό τρίτο πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀποτελεῖ θαυμαστή Θεῖα δύναμη, ἡ ὁποία ἐπενεργεῖ θαύματα καί γεγονότα. Ἀποστέλλεται ἀπό τόν Θεό στήν ἐσχατολογική κοινότητα τῶν πιστῶν, τήν Ἐκκλησία δηλαδή, καί καθιστά τούς πιστούς ναό τοῦ Θεοῦ. Τό λαμβάνουν ὅλοι οἱ πιστοί κατά τό βάπτισμά τους, τό ὁποῖο τούς ζωοποιεῖ καί τούς παρέχει τό ἐχέγγυον γιά τήν αἰώνια ζωή.

Στό τέλος γίνεται δοξολογική ἐπίκληση στήν Ἁγία Τριάδα. Ἡ τελική αὐτή ἀναφορά τῶν τριαδολογικῶν ὄρων τοῦ «ὁμοουσίου καί ὁμοθρόνου» τοῦ Παρακλήτου σέ σχέση μέ τά ἄλλα δύο πρόσωπα

τῆς Ἁγίας Τριάδος παραπέμπει στή διδασκαλία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὅπως διασώζεται στόν λόγο του «Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Στό ἔργο του αὐτό διακηρύττει τήν ἐνότητα τῆς Ἁγίας Τριάδος ὡς μίας οὐσίας, μέ διαφορά, ὅμως, στήν ὑπόστασή τους. Κάθε ὑπόσταση διακρίνεται ἀπό ὀρισμένο τρόπο ὑπαρξης: ὁ Πατέρας εἶναι ἀγέννητος καί ὁ Υἱός γεννηθείς ἀχρόνως. Τό προσωπικό ὑποστατικό ἰδίωμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ ἐκπόρευση ἐκ τοῦ Πατρός. Εἶναι πάντα μαζί μέ τά ἄλλα δύο πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος, τόν Θεό Πατέρα καί τόν Θεό Υἱό. Συμμετέχει στή δημιουργία τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἐνεργεῖ μέσω τῶν Προφητῶν, συνεργεῖ στό σχέδιο τῆς Θεῖας Οἰκονομίας γιά τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καί «ὄλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας». Μέ τό Ἅγιο Πνεῦμα συνεχίζεται τό ἀπολυτρωτικό ἔργο τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ διά μέσου τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων.

Ἐν τέλει, τά τρία ἰδιόμελα τοῦ Ἐσπερινοῦ τῆς Πεντηκοστῆς διασώζουν, μέ ποιητικό καί ἀκριβή λόγο, ὅλη τή Θεολογία καί σημασία τῆς μεγάλης αὐτῆς ἐορτῆς. Καί εἶναι ἓνα χαρακτηριστικό δείγμα τοῦ ρόλου καί τῆς συμβολῆς τῆς ὕμνολογίας στή λειτουργική ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Μέ τρόπο εὐφυῆ καί μοναδικό ὁ ὕμνος καί ὁ λόγος ἐκφράζουν καί μεταδίδουν τά σωτήρια δόγματα.

Πίστη-Παιδεία-Ίστορική μνήμη: Ἡ πολύτιμη

Διανύουμε χρόνο μνήμης ἔνδοξων γεγονότων πού καθόρισαν τήν ἱστορική μας διαδρομή ὡς Ἑλλήνων σπίν παγκόσμια ἱστορία ἀλλά καί τῆς συνθήκης τῆς κοινωνίας μας μέχρι καί σήμερα. Προκύπτει ὁμως τό ἐρώτημα:

Πέρα ἀπό τή συγκίνηση πού προκαλεῖ ἡ μνήμη ἡρωικῶν κατορθωμάτων καί θυσιῶν, πῶς συνδέεται ἕνα ἱστορικό γεγονός, ἔστω καί τόσο μεγάλου μεγέθους, μέ τήν καθημερινότητα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας τοῦ 21ου αἰῶνα;

Ἄλλα δείχνουν πῶς ἡ ἱστορία ἐπαναλαμβάνεται. Μᾶλλον ὁμως ἡ ἱστορία ἀναπνέει: Σέ ἄλλες περιόδους εἰσπνέει καί τά πνευμόνια τῆς γεμίζουν τό ὀξυγόνο τῆς προόδου καί τῆς πνευματικῆς ἀνάτασης. Καί σέ ἄλλες περιόδους ἡ ἱστορία ἐκπνέει, καί μάλιστα, ἡ ἐκπνοή τῆς αὐτῆς, φτάνει νά ἀδειάσει τά πνευμόνια τῆς ἐντελῶς, σέ σημείο πού δέν μένει παρά ἕνα ἐλάχιστο ποσοστό ὀξυγόνου, ἴσα-ἴσα γιά νά μὴν ἐπέλθει ὁ ἀπόλυτος θάνατος.

Γιά μᾶς τούς Ἑλλήνες ἡ τουρκική σκλαβιά ὑπῆρξε περίοδος, ὅχι μόνο στέρσης τοῦ ὀξυγόνου τῆς κοινωνικῆς καί πνευματικῆς μας ζωῆς, ἀλλά καί ἀφαίμαξης ὅλων τῶν δυνάμεων ἐκείνων πού θά μπορούσαν, σταδιακά, νά ἀναζωογονήσουν τό ἔθνος μας. Παιδομαζώματα, βίαιος ἐξανδραποδισμός, ἐποικισμός ἀπό πληθυσμούς τῆς Ἀνατολῆς καί ἄπειρες κακουχίες καθιστοῦν τήν ἐπιβίωση τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἱστορικό θαῦμα.

Τό ἐρώτημα ὁμως παραμένει: Τί εἶναι ἐκεῖνο πού πρέπει νά γνωρίζει καί νά κατέχει ὁ νέος ἄνθρωπος τοῦ 21ου αἰῶνα, ὥστε νά ἀντισταθεῖ στίς νέες ἐκπνοές τῆς ἱστορίας;

Ἡ διαχρονικότητα τῶν παθῶν

Τήν πρώτη ἀπάντηση μπορούμε νά τήν ἀντλήσουμε ἀπό τήν τεράστια δεξαμενή τῆς δικῆς μας, τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας ἀλλά καί γενικότερα τῆς χριστιανικῆς θεολογίας:

Τό πρῶτο διαχρονικό πράγμα πού δέν πρέπει νά λησμονοῦμε ποτέ εἶναι ἡ διαχρονική ὕπαρξη τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Ὅλες δηλαδή ἐκεῖνες οἱ διαλυτικές δυνάμεις πού διαμελίζουν τήν ἀνθρώπινη ψυχή καί δηλητηριάζουν τήν καθημερινή ζωή τῶν προσώπων, τῶν οικογενειῶν, τῶν μικρῶν κοινωνιῶν, τῶν λαῶν, τῆς ἀνθρωπότητας ὀλόκληρης. Ὁ μεγάλος Ἀπόστολος τῶν ἐθνῶν, ὁ Ἅγιος Παῦλος, διακηρύσσει μέ σαφήνεια αὐτό τό γεγονός, ἰδιαίτερα σπίν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή του, καί μᾶς ὁδηγεῖ ἀβίαστα σέ ἕνα συμπέρασμα: Ἡ πρῶτο διαχρονική σύγκρουση σπίν ἀνθρώπινη ἱστορία εἶναι ἡ σύγκρουση τοῦ πνεύματος μέ τή σάρκα. Ἡ σύγκρουση ἀνάμεσα στίς δυνάμεις τῆς ἀρπαγῆς, τῆς πλεονεξίας καί τῆς σκληροκαρδίας τοῦ πτωτικοῦ ἀνθρώπου μέ τῆς δυνάμεις τῆς ζωῆς, τῆς ἀλήθειας καί τῆς δικαιοσύνης, πού ὁ Θεός θέλησε νά ἀφήσει, ἔστω καί ἀμυδρά, σπίν

ἀμαυρωμένη ἀνθρώπινη εἰκόνα.

Ποιές ἱστορικές συνέπειες ἔχει ἡ σύγκρουση αὐτή; Οἱ συνέπειες εἶναι πῶς τά τυραννικά καθεστῶτα, ἡ ἀδικία, ἡ πλεονεξία, ἡ βία καί ὅσα βλέπουμε διαρκῶς νά καταδυναστεύουν τή ζωή μας, θά ἀποτελοῦν πάντοτε μία διαρκή ἀπειλή γιά τήν ἀνθρωπότητα. Ὁ ἀνθρώπινος πόθος ὁμως γιά ἐλευθερία ἀπό τόν νόμο τῆς φθορᾶς δέν καταργεῖται. Ὁ πόθος τοῦ ἀνθρώπου, ὡς εἰκόνας Θεοῦ, πού διψᾷ τό καθ' ὁμοίωσιν δέν ἀναστελλεται. Γ' αὐτό καί ἀντίστοιχη ἱστορική συνέπεια τῆς διαχρονικῆς αὐτῆς σύγκρουσης εἶναι καί ἡ ἐλπίδα. Αὐτή εἶναι πού καλεῖ τούς ἀνθρώπους σέ ἀγῶνες ἐναντίον τῆς τυραννίας. Τέτοιοι ἀγῶνες ἦταν καί ἡ δική μας, ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση τοῦ '21. Ἀγῶνας ἐναντίον κατακτητῆ ἀλλά καί ἀγῶνας ἐνταγμένος σέ μία ἀέναυον πάλη ἐναντίον τῶν θηρίων πού κρύβει μέσα τῆς ἡ ἀνθρώπινη ψυχή. Τήν ὥρα πού ὑψώνεται τό λάβαρο μέ τή φράση «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ἡ ΘΑΝΑΤΟΣ», οἱ Ἑλλήνες ὑπερασπίζονται, ὅχι μόνο «μία φλούδα γῆς», ἀλλά καί πανανθρώπινες καί διαχρονικές ἀξίες πού ἀφοροῦν τήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Οἱ νέες γενιές πρέπει νά γνωρίζουν πῶς τέτοιου εἴδους ἀγῶνες δέν θά σταματήσουν ποτέ.

Γιά νά ἀναδειχθοῦν ὁμως αὐτές οἱ διαχρονικές διαστάσεις ἀπαιτεῖται ὅχι μόνον ἱστορικό καί πολιτικό κριτήριο ἀλλά κυρίως πνευματικό. Καί τό κριτήριο αὐτό, σπίν διάρκεια τῆς σκλαβιάς, τό ἀντλήσαν οἱ Ἑλλήνες ἀπό τήν Ὀρθόδοξη παράδοσή τους.

Ἡ ὀρθόδοξη πίστη

Δέν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία γιά τούς σοβαροῦς ἱστορικούς ὅλου τοῦ πολιτικοῦ φάσματος –ὅπως ὁ Νικόλαος Σβωρώνος– πῶς ὁ πρῶτος καθοριστικός παράγοντας τῆς ἐθνικῆς καί τῆς πνευματικῆς μας ἐπιβίωσης ἦταν ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία. Ὅχι τόσο ἡ ὄρασή τῆς ὀργάνωσης, ὅσο τό ἀξιακό καί πνευματικό τῆς οικοδόμημα. Τί βρῆκε ὁ λαός μας σέ αὐτό; Τό βαθύτερο νόημα τῆς ἐλευθερίας. Καί αὐτό διότι ἡ πίστη μας εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν κοσμοθεωρία τῆς ἐλευθερίας.

Εἴμαστε εἰκόνας ἐνός παντελῶς ἐλεύθερου Θεοῦ ἀπό κάθε ἀναγκαιότητα. Αὐτή ἡ ἀνάγκη γιά ἐλευθερία δέν ἀποτελεῖ γιά τήν ὀρθόδοξη πνευματικότητα ἀπλῶς ἕνα πολιτικό ἢ κοινωνικό αἴτημα. Ἀποτελεῖ ὑπαρξιακή ἀνάγκη. Ἐάν οἱ πολιτικές δυνάμεις καί οἱ κοινωνικοί φορεῖς εἶχαν συνειδητοποιήσει τί σημαίνει ὁ ὅρος «Ἐλευθερία» γιά τήν ὀρθόδοξη πίστη, τό πρῶτο πανό πού θά προηγεῖτο σέ πορείες μέ αἴτημα τήν ἐλευθερία ἀπό κάθε εἴδους καταπίεση θά ἦταν ἕνας Σταυρός.

Ἡ πίστη μας ὁμως εἶναι καί ἡ κατ' ἐξοχὴν κοσμοθεωρία τῆς ἀνθρώπινης σχέσης, τῆς κοινωνικότητας, τῆς ἀγάπης.

Ἡ Ἐκκλησία μας δέν ἀποτελεῖ ἰδεολογικό κατασκεῦασμα. Ἀποτελεῖ, καταρχήν, μία κοινωνία προσώπων. Τό «ἐγώ» δέν ὑπάρχει

παρακαταθήκη τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ

σπὴν Ἐκκλησία παρά μόνο ὡς ὀργανικό μέρος τοῦ «ἐμεῖς». Αὐτή εἶναι ἡ δεύτερη μεγάλη δύναμη πού προσέφερε στὸν ἑλληνικό ἀγώνα ἡ ὀρθόδοξη πνευματικότητα. Τό ἐκκλησιαστικό «ἐμεῖς» ἔγινε κοινωνικό «ἐμεῖς», ἔγινε καί ἔθνικό «ἐμεῖς», ὅπως ἔλεγε καί ὁ Μακρυγιάννης. Αὐτό τό «ἐμεῖς» εἶναι πάντα ἡ δύναμη προστασίας ἑνός ἀγώνα γιά ἐλευθερία, πού, ἂν δέν προσεχθεῖ καί δέν καλλιεργηθεῖ, εὐκολα μετατρέπεται σέ ἀγώνα γιγάντωσης τοῦ ἀτομισμού.

Ἴδού λοιπόν ἡ διπλή προσφορά ἀλλά καί ἡ πολυτίμη παρακαταθήκη πρὸς τὴν αὐριανή γενιά: Ἐκ τῆς μίας, ἡ Ἐκκλησία θύμισε στὸ Γένος μας τό ἀρχέγονο αἷμα γιά ἐλευθερία, συγχρόνως ὅμως δέν σταμάτησε ποτέ νά τοῦ θυμίζει τό ἀνάλογο ἀρχέγονο αἷμα του γιά σχέση. «Ἐγώ» καί «ἐμεῖς» σέ μιά διαρκή ἀλληλεπίδραση ἦταν ἡ μεγάλη παρακαταθήκη τῆς Ὀρθοδοξίας στὸ Γένος. Εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἰσορροπία μεταξύ τόλης καί ἀρετῆς, ὅπως ἔγραψε ὁ Κάλβος, ἰσορροπία ζωτικῆς σημασίας γιά τὴν ἐπιβίωση μιᾶς κοινότητας, μιᾶς κοινωνίας, ἑνός λαοῦ. Ὅταν χάνεται ἡ ἔννοια «κοινωνία», ἡ ἔννοια «σχέση», ἡ ἔννοια «ἀγάπη», κάθε ἀγώνας γιά ἐλευθερία μεταβάλλεται σέ ἀπειλή διάλυσης κάθε ἔννοιας συνύπαρξης, κάθε σεβασμοῦ τοῦ ἄλλου, κάθε κοινωνικῆς δομῆς.

Ἡ ΠΑΙΔΕΙΑ

Δεύτερος μεγάλος παράγοντας πού ἑνώνει τὴ μνήμη τοῦ '21 μέ τὴν ἐλπίδα γιά τό μέλλον εἶναι ἡ δίψα γιά παιδεία. Παράλληλα μέ τὴν ἀντίσταση τῶν καρυφυλλιῶν, πραγματοποιήθηκε καί μιά γιγαντιαία ἀντίσταση τοῦ πνεύματος. Τὴν ἴδια ὥρα πού ἐπιφανεῖς Ἕλληνες τοῦ ἐξωτερικοῦ διέπρεπαν σπὴν ἐπιστῆμη τους, ὅπως ὁ Κοραΐς, οἱ ἀποστολοὶ τῆς λεφτεριάς, ὅπως ὁ Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, πάσκιζαν γιά τό χτίσιμο σχολειῶν. Ἐλευθερία καί παιδεία ἦταν ἀχώριστα στὸν νοῦ καί τὴν καρδιά τῶν δασκάλων τοῦ Γένους μας. Ἦταν ξεκάθαρο γιά ὅλους πῶς, χωρὶς παιδεία, ἡ ἀπελευθέρωση δέν θά ῥθει ποτέ. Γιατί ἄραγε; Διότι αὐτό πού ὀνομάζουμε «ἑλληνικὴ παιδεία» ἦταν οὐσιαστικά ἡ διατήρηση τοῦ κριτηρίου, ὥστε οἱ νεώτερες γενιές τῶν σκλαβωμένων νά συνεχίσουν νά ἀναγνωρίζουν τὴ διαφορὰ ἀνάμεσα σπὴν βαρβαρότητα καί τὸν πολιτισμό, ἀνάμεσα στὸν ἐξευγενισμό τοῦ ἀνθρώπου καί τὴν καταρράκωσή του στὸ ἐπίπεδο ἑνός ἀπλοῦ ἔμφιου ὄντος. Αὐτὴ ἡ μόρφωση ἦταν ἡ πηγή τῆς δυνάμεως, ὥστε νά μὴν ἐπιλέξουν οἱ Ἕλληνες τὸν εὐκόλο δρόμο τοῦ ἐξισλαμισμού -πού στὸ κάτω-κάτω τοὺς ἐξασφάλιζε μιά ἀνθρώπινη ζωή-, ἀλλὰ νά προτιμήσουν ἕναν ἀγώνα σκληρό καί ἄνισο, προκειμένου νά μὴν συμβιβαστοῦν μέ μιά ζωή ἀνάξια τῆς ἱστορίας τους, τοῦ πολιτισμοῦ τους καί τελικὰ ἀνάξια τῆς ἴδιας τῆς φύσης τοῦ ἀνθρώπου.

Αὐτὴ ἡ δίψα γιά παιδεία ὅμως δέν περιορίστηκε σέ μιά στείρα ἑλληνοκεντρικότητα. Λίγο νά γνωρίζει κανεὶς τὶς σχέσεις τῶν Ἑλ-

λίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέ τὶς ἐπιστημονικὲς καί πνευματικὲς ἐξελίξεις τῆς Εὐρώπης, θά ἐντυπωσιαστεῖ ἀπὸ τό πόσοι Ἕλληνες παραμένουν ἀνοικτοὶ καί διψασμένοι γιά τὴν κοσμικὴ σοφία πού ἔρχεται ἀπὸ τὴ Δύση ἀλλὰ καί τὴν ἰκανότητά τους νά τὴν προσαρμόζουν στὶς δικές τους πνευματικὲς παρακαταθήκες. Τρανὸ παράδειγμα ὁ Ρήγας Φεραῖος. Ἕνας γνώστης τοῦ Διαφωτισμοῦ, ἕνας ἄνθρωπος μέ ἀφομοιωμένες τὶς ἀξίες τῆς Ἑλληνικῆς του παράδοσης καί, συγχρόνως, ἕνας ἄνθρωπος ὀράματος καί θυσίας.

Ἡ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

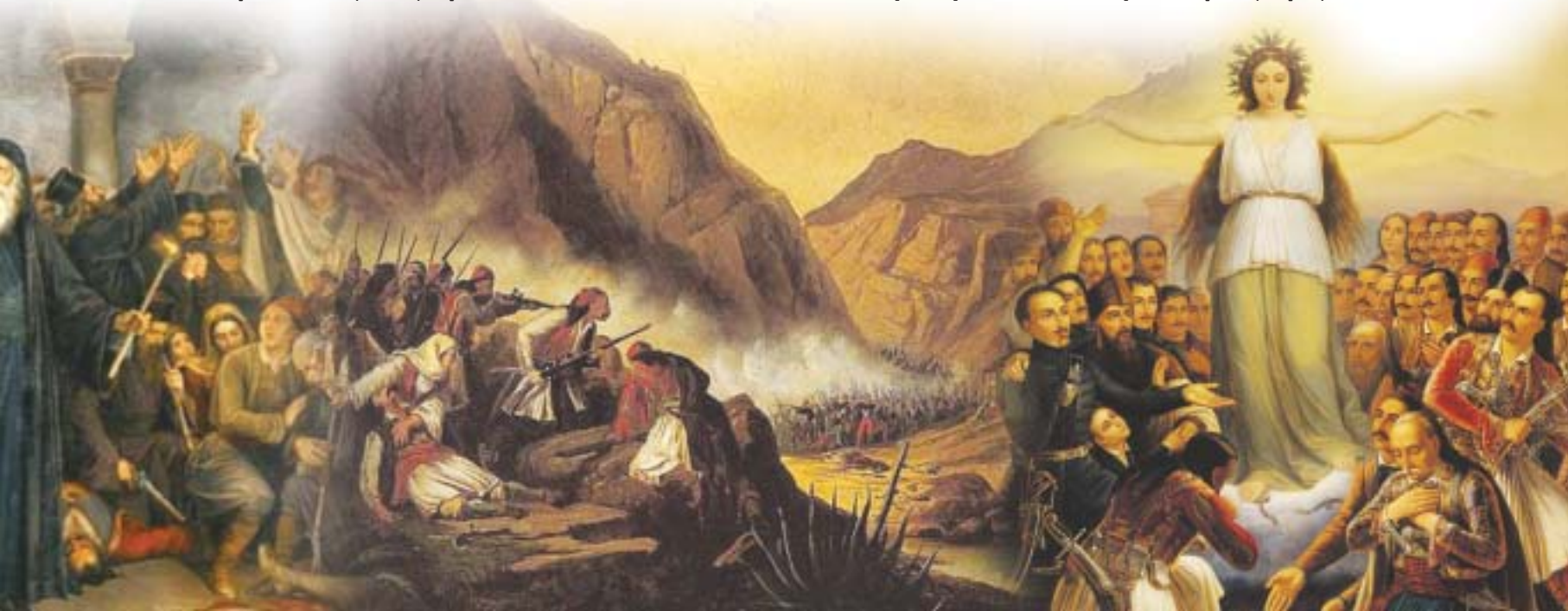
Ἕνα ἰδιαίτερο στοιχεῖο πού περιλαμβάνεται σπὴν παιδεία ἑνός λαοῦ, ἀλλὰ ἀξίζει τὸν κόπο νά τό διαχωρίσει κανεὶς, εἶναι ἡ ἐπαφὴ τῶν νέων ἀνθρώπων μέ τὴν ἱστορικὴ μνήμη. Ἀλήθεια, τί γεννᾷ ἡ ἱστορικὴ μνήμη; Γεννᾷ αὐτό πού ὀνομάζουμε «ἐθνικὸ φιλότιμο». Εἶναι αὐτὴ ἡ ἐπιθυμία νά μὴν ντροπιᾶσουμε τοὺς προγόνους μας. Ἡ ἱστορικὴ μνήμη «ζυγίζει» τὶς πράξεις τοῦ κάθε λαοῦ στὸ παρόν.

Εἶναι διατυπωμένο ἀπὸ πολλοὺς στοχαστὲς καί ἱστορικοὺς πῶς βασικός παράγοντας ἐξαφάνισης ἑνός ἔθνους εἶναι ἡ λήθη τῆς ἱστορίας καί ἡ λησμονία τῆς δόξας τῶν προγόνων. Τὴ στιγμή πού ὁ Κολοκοτρώνης φωνάζει στὰ Δερβενάκια «ἀπάνω τους ὄρε Ἕλληνες», ἐνεργοποιεῖ σπὴν ψυχὴ ἀγράμματων καί ἀπλοϊκῶν ἀγωνιστῶν τὴ μνήμη τριῶν χιλιάδων χρόνων. Τὴν ὥρα πού ὁ Παπαφλέσσας στέκεται στὸ Μανιάκι, ἔχει πλήρη συνείδηση πῶς ἐπαναλαμβάνει τὶς Θερμοπύλες. Τὴν ὥρα πού ὁ Κουντουριώτης ναυμαχεῖ, εἶναι βέβαιον πῶς θυμᾶται τὸν Θεμιστοκλῆ σπὴ Σαλαμίνα, γι' αὐτό ἄλλωστε δίνει τὸ ὄνομά του στὸ καράβι του. Τὴν ὥρα πού σπκῶνεται τὸ λάβαρο σπὴν Ἁγία Λαύρα, εἶναι βέβαιον πῶς οἱ ὀπλαρχηγοὶ νιώθουν σάν τοὺς Βυζαντινοὺς πού περιφέρουν στὰ τεῖχη τῆς Κωνσταντινούπολης τὴν Ὑπέρμαχο Στρατηγό.

Ἡ δόξα τῶν προγόνων δημιουργεῖ ἕνα αἶσθημα ὑπεροχῆς, πού κάνει ἕναν λαὸ νά ἔχει ἐμπιστοσύνη στὶς δυνάμεις του, νά μὴν ἀναζητᾷ προστάτες στοὺς ἀγῶνες του, νά μὴν ἀναζητεῖ ἐνόχους στὰ λάθη του καί νά διεκδικεῖ τὰ μέγιστα σέ κάθε πολιτικὴ καί διπλωματικὴ διαπραγματεύσει.

Ἰδιαίτερα γιά ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνες, ἡ ἱστορικὴ μνήμη δέν ἀποδείχθηκε μόνον πηγή δυνάμεως καί ἀντοχῆς ἀλλὰ παράγοντα διπλωματικῆς καί πολιτικῆς ἐπιτυχίας. Τό γεγονός αὐτό ἔχει μεγάλη σημασία, διότι πάντα, μαζί μέ τὶς μεγάλες στρατιωτικὲς μάχες, δίνονται καί σκληρότερες διπλωματικὲς μάχες, κάτι πού στὶς μέρες μας εἶναι περισσότερο ἔντονο ἀπὸ ποτέ. Πρέπει νά γνωρίζουν οἱ νέοι μας τί πολιτικὸ καί διπλωματικὸ κεφάλαιο ἀποτελεῖ ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία γιά τό κράτος μας. Θέλετε τὴν ἀπόδειξη;

Ἄς θυμηθοῦμε τὸν Φιλελληνισμό, ἕνα πρωτόγνωρο γιά τὴν ἱστο-

ρία γεγονός: Ἄνθρωποι ἀπό ὅλα τὰ Δυτικά κράτη ἦρθαν νά δώσουν τή ζωή τους γιά τόν ἀγώνα ἀνεξαρτησίας ἑνός ἄλλου λαοῦ. Τί ἦταν ἐκεῖνο πού ὤθησε ἀνθρώπους κάθε κοινωνικῆς τάξης νά ἔρθουν νά πολεμήσουν στό πλευρό τῶν Ἑλλήνων; Τί ἄλλο ἀπό τήν ἀνάμνηση καί τήν ἀγάπη τῶν Εὐρωπαίων γιά τὰ κατορθώματα καί τόν πολιτισμό τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Ὁ Φιλελληνισμός ἀναδεικνύει ἕνα τεράστιο ἀποθηκευμένο κεφάλαιο κύρους πού συνεχίζει μέχρι σήμερα νά ὑφίσταται. Τό '21 διδάσκει πώς, ὡς λαός καί ὡς ἑλληνικό κράτος, κρατᾶμε στή φαρέτρα μας πολυτίμητα πολιτικά καί διπλωματικά ἐργαλεῖα, ἰδιαίτερα χρήσιμα γιά τούς καιρούς πού ζοῦμε καί τίς ἀπειλές πού δεχόμαστε. Εἶναι σημαντικό νά ἀντιληφθοῦν οἱ νεώτερες γενιές πώς ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση χαράζει πολιτικές καί διπλωματικές κατευθύνσεις στό «σήμερα», καθὼς τό Ἔθνος μας βαδίζει πρὸς ἕνα ἐντελῶς νέο κόσμο.

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Ἡ ὀρθόδοξη πνευματικότητα καί παιδεία ἔδωσαν, λοιπόν, ἀπό κοινοῦ, βάθος καί ἀνοχή στήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση. Αὐτός ὁ συνδυασμός ὀδήγησε, καί πάντα θά ὀδηγεῖ, σέ ὑψηλότερου ἐπιπέδου αἰτήματα, αἰτήματα εὐρύτερα, πού περιλαμβάνουν ὅλες τίς ἀνάγκες τοῦ ἀνθρώπου, βιολογικές, πνευματικές καί κοινωνικές, συνεπῶς, ὁ συνδυασμός αὐτός πάντα θά δίνει ἀφάνταστα μεγαλύτερη δυναμική σέ κάθε ἀγώνα.

Ἄς μὴν ξεχνᾶμε πάντως, πώς σέ ἐποχές σκοτεινές, ἐποχές ἀγραμματοσύνης καί ἀμάθειας, τό κριτήριο αὐτό διέσωσε, στοὺς ἀπλοῦς καί ἀμόρφωτους, ἡ Ἐκκλησία. Ἡ ὀρθόδοξη πίστη γέννησε τούς ἀγράμματος Νεομάρτυρες, τή συνείδηση τῆς ἱστορικῆς, πολιτιστικῆς καί πνευματικῆς ἀβύσσου πού χώριζε κατακτητὴ καί ὑπόδουλο.

Ἡ ἴδια πίστη ὅμως διαπότισε μέ τήν κοινωνικότητα, ὡς εὐθεία συ-

νέπεια τῆς ἐκκλησιατικότητας, καί τούς ἐπιτυχημένους στή μὴ μὴ μορφωσὴ καί τὴν ἐπιχειρηματικότητα Ἑλλήνες. Εἶναι βέβαιον πὼς ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση δέν θά μπορούσε νά εὐοδωθεῖ μόνο μέ τόν κλεφτοπόλεμο. Τὴν ἐπανάσταση τὴν ξεκίνησαν, τὴν χρηματοδότησαν καί ἀργότερα κατάφεραν καί τὴν κεφαλαιοποίησαν διπλωματικά καί πολιτικά οἱ προκομμένοι Ἑλλήνες, οἱ Ἑλλήνες τῆς εὐρείας μὴ μὴ μορφωσῆς, τῆς δίψας γιά μάθηση καί τῆς οικονομικῆς εὐμάρειας, οἱ Ἑλλήνες κοσμοπολίτες, οἱ ὅποιοι ὅμως, -καί ἄς τό προσέξουμε αὐτό-, διαχέτευαν διαρκῶς τὴ γνώση καί τὸν πλοῦτο τους στὴν ὑπόδουλη πατρίδα.

Ἡ ἐλευθερία, ἐσωτερικὴ καί ἐθνικὴ, δέν θά πάψει ποτέ νά χρειάζεται διαρκὴ προστασία, διαρκὴ ἀγώνα καί διαρκὴ ἐγρήγορση. Ὅσο μένουμε πιστοὶ στὸν λυτρωτικὸ συνδυασμὸ πνευματικῆς-ἀξιακῆς συγκρότησης καί διαρκοῦς μὴ μὴ μορφωσῆς καί καλλιέργειας, θά βαδίζουμε συγχρόνως σέ δρόμο προσωπικῆς ὀλοκλήρωσης καί ἐθνικῆς εὐμάρειας.

Καί ὅταν ἡ καταχνιά μᾶς κάνει νά χάνουμε τὸν προσανατολισμὸ μας, ἡ Ἐπανάσταση τοῦ '21 θά ἀποτελεῖ γιά πάντα πυξίδα ἐθνικῶν καί πνευματικῶν ἀγώνων, ἀλλὰ καί ἐλπίδα πὼς τό Φῶς τῆς φιλοπατρίας καί τῆς πίστες, πάντα θά νικαίει τό κοινωνικὸ σκοτάδι τῆς βαρβαρότητας καί τῆς ἀδικίας ἀλλὰ καί τό ὑπαρξιακὸ σκοτάδι τοῦ ἀτομικοῦ καί τῆς ἀμάθειας. Κάθε ἀγώνας, ἐθνικὸς, κοινωνικὸς ἢ πολιτικὸς, πρέπει νά συναντᾷ διαρκῶς ἕνα ἀγώνα πνευματικὸ, πού ἔχει ὡς πεδίο μάχης τὰ βάθη τῆς ὑπαρξῆς.

Εἶναι συγκινητικὸ νά βλέπουμε ξένα κράτη νά τιμοῦν τὴν Ἑλληνική Ἐπανάσταση. Εἶναι ἡ ἀναγνώριση πὼς πλουτίσαμε τὴν παγκόσμια ἱστορία μέ ὄραμα καί ἰδανικά. Θά παραμείνουμε ἀξιόλογη πνευματικὴ δύναμη γιά τὴν οἰκουμένη ὅσο δέν χάνουμε τὴν ἐπαφή μας μέ τίς πηγές πού μᾶς ἔθρεψαν κατὰ τὴν ἱστορικὴ μας διαδρομὴ. Ὅσο κρατᾶμε πίστη καί πατρίδα, καμιά ἀπειλή δέν θά ἀποδειχθεῖ ποτέ ἰκανὴ νά μᾶς καταβάλλει. Ἐμεῖς ἀποφασίζουμε! ●

Οἱ Ἀντιστασιακοὶ τῆς Τουρκοκρατίας

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀφιέρωσε τό τρέχον ἔτος 2021 στό νέφος τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων, πού θυσιάστηκαν γιά τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ τὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, παίρνοντας τὴν σκυτάλη τοῦ Μαρτυρίου ἀπὸ τούς Μάρτυρες τῶν πρώτων αἰώνων, ὕστερα ἀπὸ μία χιλιετία ἐλευθεροῦ χριστιανικοῦ βίου. Μάλιστα, καί τό μετάλλιο πού ἐξέδωσε ἡ Ἱερά Σύνοδος, γιά τὴν ἐπέτειο τῶν διακοσίων χρόνων ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση εἶναι ἀφιερωμένο σ' Αὐτούς, ἐνῶ ἡ πολυτίμητη προσφορά στὴν ἐπιβίωση τοῦ Γένους καί ἡ θυσία τους κατέλαβαν ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τό Γ' Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο γιά τό 1821, πού ἡ Ἐκκλησία μας διοργάνωσε τὸν Νοέμβριο τοῦ 2014.

Κατὰ τὸν Ἅγιο Νικόδημο τὸν Ἁγιορείτη, συντάκτη τοῦ «Νέου Μαρτυρολογίου» στὰ προεπαναστατικὰ χρόνια, οἱ Νεομάρτυρες ἐνδυναμώσαν τὴν ἀδυνατισμένη, μαραμμένη καί γηραλέα πίστη τῶν Χριστιανῶν τῆς Τουρκοκρατίας καί μέ τὴ λάμψη τοῦ Μαρτυρίου τοὺς διασκόρπισαν τό σκοτάδι τῆς πλάνης, ἀνύψωσαν τὴν πίστη καί συνέτριψαν τὴν ἀσέβεια. Ἦταν ἡ ἐποχὴ πού ὁ κορυφαῖος ἐκπρόσωπος τῶν Κολλυβάδων παρατηροῦσε ὅτι ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἔλειψε, ἡ πίστη ἀσθένησε καί ἡ ἐλπίδα λιγώστεψε. Ἦταν τότε πού οἱ κατακτητὲς ἐπιχειροῦσαν, μέσῳ τῶν βίαιων ἐξισλαμισμῶν, νά ξεριζώσουν ἀπὸ τίς ψυχές τῶν σκλαβωμένων τὴν πίστη στὸν Χριστό, γιὰ τὴν γνῶριζαν ὅτι ἡ ἀπώλεια τῆς ὀρθόδοξης πίστες ἦταν ὁ ἀσφαλέστερος δρόμος πρὸς τὴν ἐξαλλοίωση τῆς Ἐθνικῆς συνείδησης. Καί ἕνας λαός χωρὶς ἐθνικὴ μνήμη καί αὐτοσυνείδησις δέν μπορεῖ νά ὀραματίζεται ξεσηκωμοῦς καί ἐλευθερία.

Δικαίως, λοιπόν, ὁ μακαριστὸς π. Γεώργιος Μεταλληνὸς χαρακτηρίζει τούς Νεομάρτυρες «Ἀντιστασιακοὺς», γιὰ τὸ αἷμα τους πότιζε ἀδιάκοπα τό δένδρο τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁμολογία τους συνιστοῦσε κραυγαλέα ἀπόρριψη τοῦ τυράννου καί ἡ θυσία τους ἀποτε-

λοῦσε νίκη ὄχι μόνο κατὰ τοῦ μισανθρώπου διαβόλου ἀλλὰ καί κατὰ τοῦ Ὀθωμανοῦ κατακτητῆ.

Δέν ὑπάρχει σημεῖο τῆς Ἑλληνικῆς γῆς πού νά μὴ εἶναι ποτισμένο ἀπὸ τὰ αἷματα τῶν Νεομαρτύρων. Γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία μας τοὺς θεωρεῖ δόξα καί καύχημά Της. Εἶναι καιρὸς, ὅμως, καί ἡ Πολιτεία νά ἐγκύψει στὰ πρόσωπά τους, ἀποδίδοντας τὴν ὀφειλόμενη εὐγνωμοσύνη καί ἀναγνωρίζοντας τὴν ἀξεπέραστη προσφορά τους στὴν Ἐλευθερία τοῦ Γένους. ●

Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου

Ἔργο τοῦ εἰκονογράφου Γεωργίου Π. Μποζά.

Ἡ συμμετοχή τοῦ Πηλίου στό 1821

ΤΗΣ ΑΝΝΙΤΑΣ ΠΡΑΣΣΑ, Δρ. ΙΣΤΟΡΙΑΣ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗΣ Γ.Α.Κ. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Μπορεῖ ἡ 25η Μαρτίου νά ἔχει καθιερωθεῖ ὡς ἡ επίσημη ἐθνική ἐπέτειος γιά τήν κήρυξη τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821, ὥστόσο, ὅπως εἶναι γνωστό, δέν ξέσπασε σέ ὅλα τά μέρη ταυτόχρονα λόγω τῶν ἰδιαίτερων συνθηκῶν κάθε περιοχῆς. Οἱ διαφορετικές ἡμερομηνίες ἀποτελοῦν τίς τοπικές ἐθνικές ἐορτές πού ἐστιάζουν στά τοπικά γεγονότα καί τοὺς πρωταγωνιστές τους. Γιά τήν περιοχή τῆς Μαγνησίας εἶναι ἡ 7η Μαΐου 1821, κατά τήν ὁποία ὑψώθηκε ἡ ἐπαναστατική σημαία στίς Μηλίες τοῦ Πηλίου.

Βασικός συντελεστής τοῦ πηλιορείτικου ξεσηκωμοῦ εἶναι ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς (Μηλίες 1758 - Σύρος 1828), μία ἰδιαίτερη προσωπικότητα τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ: λόγιος ἱερωμένος, πού συνδυάζει τή δράση καί τή μόρφωση, χωρίς βέβαια νά ἀποτελεῖ μεμονωμένη περίπτωση. Ὁ Ἄναστασιος Γκάζαλης (ὅπως ἦταν τό πραγματικό του ὄνομα, πρὶν χειροτονθεῖ) ἀξιοποίησε στό ἔπακρο τίς συνθήκες τῆς ἐποχῆς του σπὴν τελευταία προεπαναστατική περίοδο, ὅπου οἱ νεωτερικές ἰδέες τῆς Δύσης καί ὁ ὀρθολογισμός τοῦ Διαφωτισμοῦ μετακινῶνται καί ἐπηρεάζουν τήν ἐλληνική λογοσύνη καί παιδεία. Ἡ σκέψη του διαμορφώθηκε καί ὀρίμασε στίς κοινότητες τοῦ παροικιακοῦ ἐλληνισμοῦ καί ἰδιαίτερα σπὴν κοσμοπολίτικη Βιέννη, τήν πρωτεύουσα τῆς ἰσχυρῆς Αὐστροουγγαρίας τῶν Ἀψβούργων, ἕνα ἀπὸ τά σημαντικότερα καί ἀνθρωπότερα κέντρα τῆς ἐλληνικῆς διασπορᾶς, ὅπου συναντιέται γόνιμα καί δημιουργικά ὁ Κερδῶς μέ τόν Λόγιο Ἑρμῆ.

Στό θέμα τῆς ἐθνικῆς ὑπόθεσης ἡ ζωή του θά ἀλλάξει, ὅταν σέ ἕνα ἀπὸ τά πολλά ταξίδια του θά μνηθεῖ στή Φιλική Ἐταιρεία καί σύντομα θά ἀναδειχθεῖ σπὴν ἱεραρχία τῆς καί στόν σκοπό τῆς θά διοχετεύσει ὅλο τό δυναμισμό του γιά νά προετοιμάσει τά μέρη τῆς Ἑλλάδας. Κατεβαίνοντας καί στό Πήλιο, ὅπου ἀπὸ τό 1814 ἔχουν συνιδρύσει μέ τόν συμπατριώτη καί ξάδελφό του, ἐπίσης φωτισμένο λόγιο καί ἱερωμένο, Γρηγόριο Κωνσταντά (Μηλίες 1758 - Μηλίες 1844), τήν περίφημη Σχολή τῶν Μηλεῶν (σπὴν ὁποία στέλνει βιβλία καί ἐποπτικά ὄργανα), ἔχει τήν εὐκαιρία νά μυήσει πολλοὺς συμπατριῶτες του, ἀνάμεσά τους τόν ὀπλαρχηγό Γιάννη Δήμου, τόν γιό του Κωνσταντῖνο, τόν Κώστα Ραζῆ, τόν ἰσχυρό ἀρματολό Μπασδέκη κ.ἄ. Τά τελευταία προεπαναστατικά χρόνια τό μυστικό τῆς Ἐταιρείας ἔχει διαδοθεῖ σέ πλατιά πλέον στρώματα.

Τό Πήλιο ἀπολάμβανε ἰδιαίτερο καθεστῶς αὐτοδιοίκησης στά 24 περίφημα χωριά του καί οἱ συντηρητικοί πρόκριτοι δύσκολα θά διακινδύνευαν τά προνόμια καί τό αἶσθημα τῆς ἀσφάλειας καί σταθερότητας πού ἔνοιωθαν χάρη σπὴν οικονομική ἀνάπτυξη τῆν τελευταία περίοδο τῆς τουρκοκρατίας. Παρ' ὅλα αὐτά ὅμως πολλοὶ Πηλιορεῖτες ἀπὸ ὅλες τίς περιοχές του μυήθηκαν: Γιώργης Δάμτσας, Γεώργιος Φιλάρετος, Χατζή Κυριαζῆς, Καλαμίδηδες, Στεφάνου, Σαμσαρέλος, Φίλιππος Γυαλάς, Ἀναγνώστης Οἰκονομίδης, Γιαννάκης Γουριώτης, Πλατυγένης, Δημήτρης Ρήγα Χατζηρήγας, Δ. Καρτάλης κ.ἄ.

Ἡ ἔκρηξη τῆς ἐπανάστασης στή νότιο Ἑλλάδα διέδωσε τόν ἐπαναστατικό πυρετό καί ὁ Γαζῆς ἀναζητώντας τήν κατάλληλη εὐκαιρία, τήν Πρωτομαγιά σέ γεῦμα πού δόθηκε στό σπίτι τοῦ Γιάννη Δήμου στίς Μηλίες μέ καλεσμένους καί ἄλλους Φιλικούς, διάβασε στοὺς παρευρισκόμενους τίς ὁδηγίες πού τοῦ εἶχε στείλει ἡ Φιλική Ἐταιρεία καί εὐχέθηκε τήν «ἀνάστασι τοῦ Γένους». Τόν ἐνθουσιασμό ὅμως τοῦ Γαζῆ δέν συμμερίζονταν ὁ Κωνσταντᾶς, ὁ ὁποῖος διαπραῖουσε πολλές ἐπιφυλάξεις γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἐγχειρήματος καί ὅπως θά δοῦμε στή συνέχεια δικαιώθηκαν οἱ δισταγμοί του.

Ὁ Γαζῆς στή συνέχεια πῆγε στή Μακρινίτσα καί στό Τρίκερι γιά νά προ-

ετοιμάσει τοὺς μνημένους κατοίκους, ἐνῶ συγχρόνως ἦταν ἐνημερωμένα τά ναυτικά νησιά γιά νά μεταφέρουν πολεμοφόδια καί νά ἐνισχύσουν τήν πολιορκία τοῦ φρουρίου τοῦ Βόλου ἀπὸ τή θάλασσα. Πράγματι, στίς 5 Μαΐου μπῆκε στόν Παγασητικό κόλπο μικρός στόλος ἐπτά πλοίων ὑπὸ τόν Ὑδραῖο Ἄναστάσιο Τσαμαδό: 2 ὑδραῖα, 2 σπετσιώτικα καί 3 τρικεριώτικα πλοῖα, πού προξένησε ἐνθουσιασμό στοὺς κατοίκους καί μεγάλη ἀνησυχία στοὺς Τούρκους. Τά ὑδραῖα ἦταν τοῦ Ἄναστασίου Τσαμαδοῦ καί τοῦ Λάζαρου Παπαμανώλη, ἐνῶ τά σπετσιώτικα τοῦ Ἰωάννη Κούτση καί τοῦ Ἰωάννη Α. Κυριακοῦ. Γιά τά γεγονότα ἐκείνων τῶν ἡμερῶν ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες ἀντλοῦνται ἀπὸ τό ναυτικό ἡμερολόγιο τοῦ Ὑδραῖου Ἄναστασίου Τσαμαδοῦ. Ἀπὸ τά Λεχώνια, ὅπου προσορμίστηκαν, ἔστειλαν «δημαγωγικές προκηρύξεις εἰς διάφορα χωρία κάσικα καί βακούφικα διά νά τοὺς διεγείρουν εἰς τά ἄρματα, καί ξεχωριστά γράμματα πρὸς τοὺς προεστώτας μέ μίαν γραφήν τοῦ κυρίου Μπενάκη διά τόν εἰς Μηλιαῖς ἐλλόγιμον διδάσκαλον κύριον Ἄνθιμον Γαζῆν».

Ἡ ὥρα εἶχε πλέον φτάσει. Στίς 7 Μαΐου στίς Μηλίες, πού ἀποτελέσει τό κέντρο τῆς ἐπανάστασης, ἔγινε συγκέντρωση καί τήν ἴδια μέρα ὁ Γιάννης Δήμου ὑψωσε τή σημαία τῆς ἐπανάστασης καί μίλησε ὁ Κωνσταντᾶς (πού στό μεταξύ εἶχε ξεπεράσει τοὺς ἐνδοιασμούς του) καλώντας τοὺς συμπατριῶτες του νά ξεσηκωθοῦν γιά τήν ἐλευθερία. Ἡ σημαία, πού εἶχε κεντήσει ἡ ἀδελφή τοῦ Δήμου, ἦταν

λευκή, στή μέση εἶχε ἕνα μεγάλο κόκκινο σταυρό, στίς γωνίες τέσσερις κόκκινους μικροὺς σταυρούς καί στό πάνω μέρος ἕνα ἦλιο. Τήν ἴδια μέρα συγκεντρώθηκαν οἱ ὀπλαρχηγοί τῶν χωριῶν τῆς Ζαγορᾶς στοῦ Κυριάκου Μπασδέκη καί ξεκίνησαν γιά τό κάστρο τοῦ Βόλου. Πρὸς ἐκεῖ κατευθύνονταν καί οἱ Μηλιῶτες.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν 24 χωριῶν καί οἱ πλοίαρχοι τοῦ Τρικερίου δήλωσαν στοὺς Ὑδραϊοσπετσιῶτες τήν ἀπόφασή τους «νά κάμωσιν τήν ἐπανάστασιν», ἀλλά καί τίς σοβαρῆς ἐλλείψεις τους συγχρόνως ὡς πρὸς τήν τροφοδοσία τοῦ στρατεύματος.

Ὁ Τσαμαδός ζήτησε ἀπὸ τοὺς Τρικεριῶτες συνεισφορά καί ὅλοι συγκεντρώθηκαν σπὴν περιοχή «Ἐπτά Πλατάνια» τοῦ Βόλου, γιά νά ἐπιτεθοῦν στό κάστρο ὅπου εἶχαν κλειστεῖ οἱ Τούρκοι θορυβημένοι:

«Ἐβγήκαμεν εἰς τά πανιά διά τόν Βῶλον μέ μεγάλην μπουνάτσα, ἐφθάσαμεν τίρα κανονίου τοῦ κάστρου. Ἐβγήκαμεν οἱ τρεῖς καπιταναῖοι εἰς τήν ξηράν καί ἐπήγαμεν εἰς τό γενικό στρατόπεδο εἰς ἕνα κάμπο ἀπὸ πλατάνους, σχεδόν μισή τίρα κανονίου ἀπὸ τοῦ κάστρου, συμφώνως δέ μέ τοὺς ἐκεῖ εὐρισκομένους ἄρχοντας καί ἀρχηγούς τοῦ στρατεύματος ἐπέμψαμεν γράμμα εἰς τό κάστρο διά νά παραδοθῆ».

Μετά τό τελεσίγραφο πού ἔστειλαν οἱ ἐπαναστάτες στόν ἐχθρό, ἐπιτέθηκαν μέ ἐπικεφαλῆς τόν Κυριάκο Μπασδέκη. Ἡ ἐπιχείρηση ὅμως παρά τά λιγοστά πολεμοφόδια τῶν Τούρκων δέν εἶχε ἐπιτυχία λόγω ἐλλείψεως πολεμικῆς ἐμπειρίας. Μάλιστα σέ μιά ἐπίθεση τραυματίστηκε ὁ Μπασδέκης, ὁ ὁποῖος μεταφέρθηκε στό πλοῖο τοῦ Τσαμαδοῦ καί στή συνέχεια στό Τρίκερι γιά νοσηλεία καί τόν ἀντικατέστησε τό πρωτοπαλικαρό του, ὁ Κοντονίκος. Ἡ πολεμική ἀπειρία τοῦ ἐπαναστατικοῦ σώματος σημειώνεται στό ἡμερολόγιο τοῦ Τσαμαδοῦ: δέν ἦταν «προγεγυμνασμένον διά νά τελεσφορήσῃ τό ἀσάλτον καί ὅτι δέν ἡμπορεῖ, καθώς ἤλιζον καί ὑπέσχοnton εἰς ὀλίγας ὥρας νά παρθῆ τό κάστρον, οὔτε εἰς ὀλίγας ἡμέρας», ὅπως καί ἡ ὑποτίμηση τῆς ὅλης προσπάθειας: «αὐτοὶ μᾶς ἐβεβαίωσαν ὅτι διά νά ἦνε πολλά ὀλίγοι οἱ Τούρκοι εἰς τό κάστρο, καί αὐτοὶ ἀποφασισμένοι νά κά-

μον ασάλτο, διά τούτο περνεται εὐθύς, καί ὅτι τὴν συνδρομὴν μας περισσό-
τερον ζητοῦσι μόνον διά κάποιαν περισσοτέραν ἐμψύκωσιν τοῦ λαοῦ
καί τρόμον τῶν Τούρκων».

Συνεπῶς δικαιώθηκε ὁ Κωνσταντῆς γιά τίς ἀρχικές ἐπιφυλάξεις πού δια-
προῦσε ὡς πρὸς τὴν ἐτοιμότητα τῶν Πηλιορειτῶν.

Ἡ ἑλληνική πλευρά διαπιστώνοντας τὴν ἀδυναμία συνέχισης τῆς πο-
λιορκίας τοῦ κάστρου, ἀποφάσισε νά στραφεῖ πρὸς τὸ Βελεστίνο μέχρι τὴν
ἄφιξη ἐνισχύσεων. Τὸ ἐπαναστατικὸ σῶμα μέ ἐπικεφαλῆς τὸν Κοντονίκο
κατέλαβε τὸ λόφο Πιλάφ-τεπέ μεταξύ Πηλίου καί Ἀλμυροῦ, μέ σκοπὸ νά
ἀποκοπεῖ ἢ ἐπικοινωνία Βόλου-Βελεστίνου-Ἀλμυροῦ. Στὴ συνέχεια
στρατοπέδευσε τὸν Ἅγιο Γεώργιο (κοντὰ στὸ Βελεστίνο), ἀπ' ὅπου
εἰσῆλθαν στὸ Βελεστίνο χωρὶς νά βροῦν ἀντίσταση, ἀφοῦ οἱ Τούρκοι
ἐντρομοὶ εἶχαν κλειστῆι στοὺς τέσσερις πύργους τοῦ χωριοῦ. Οἱ ἀπειροπό-
λεμοι καί συγχρόνως ἀπέιθαρχοι ἐπαναστάτες ἄρχισαν τίς λεηλασίες τῶν
ἀδειων σπιτιῶν, ἀντὶ νά φροντίσουν γιά τὴν ἐξουδετέρωση τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ
Κοντονίκος μέ ἐλάχιστους ἄνδρες του προσπάθησε νά ἐπιτεθεῖ στοὺς πύρ-
γους ἀλλὰ τραυματίστηκε καί ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὸν Παναγιῆ Μπασδέ-
κη, ἀδελφὸ του Κυριάκου. Οὔτε ὁ νέος ἀρχηγὸς μπόρεσε νά ἐπιβάλῃ τὴν
τάξη καί οἱ Τούρκοι ἐκμεταλλεύοντο αὐτὴ τὴν ἀδυναμία βρῆκαν εὐκαιρία
νά εἰδοποιήσουν τοὺς Τούρκους τῆς Λάρισας, ὅπου ἦταν ἡ ἔδρα τοῦ διοι-
κητῆ τῆς Θεσσαλίας.

Στὶς 11 Μαΐου οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν 24 χωριῶν τοῦ Πηλίου ἔκαναν συ-
νέλευση στὸ Βελεστίνο, πού ὀνομάστηκε «Βουλὴ τῆς Θεσσαλομαγνησίας».
Πρόεδρος ὀρίστηκε ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς καί γραμματεὺς ὁ Ζαγοριανὸς Φί-
λιππος Ἰωάννου (1796-1880). Ἡ «Βουλὴ» αὐτὴ ἐξέδωσε ἐπαναστατικὴ
προκήρυξη μέ τὴν ὁποία καλοῦσε τοὺς ὑπόδουλους χριστιανούς νά ξεση-
κωθοῦν ἐναντίον τῶν Τούρκων. Ἐκεῖ χρησιμοποιήθηκε γιά πρώτη φορά ἡ
σφραγίδα πού εἶχε ἤδη φτιάξει ὁ Γαζῆς. Ἐπίσης στάλθηκαν στὰ Ψαρά οἱ
Γρ. Κωνσταντῆς καί Παρίσης Χρυσόχοξος γιά νά ζητήσουν βοήθεια: «ἐπειδὴ
εἴμεθα στερεμμένοι πολεμικῶν ὑλῶν οἷον παρουτίου καί μολύβδου ἀπὸ τῶν
ὁποίων μᾶς ζητοῦν καί ἀπὸ τὰ πλησιόχωρα γειτονικά μέρη [...] παρακα-
λοῦμεν ὅλους τοὺς ὁμογενεῖς μας ἀδελφούς Ἕλληνας [...] νά βοηθήσω-
σιν [...] κατὰ τὸ ἀπαραίτητον χρέος τῆς ἀδελφότητος».

Ἡ ἐπανάσταση ὅμως τῆς Θεσσαλομαγνησίας δέν μποροῦσε νά πετύ-
χει μεμονωμένη καί χωρὶς ἐνισχύσεις καί σταδιακὰ ὀδηγεῖτο πρὸς τὸ τέ-
λος. Ἀπὸ τὴ Λάρισα ἔφθασαν ἰσχυρές δυνάμεις ὑπὸ τὸν Μαχμούτ πασά
Δράμαλη πού ἔτρεψαν σέ φυγὴ τοὺς ἐπαναστάτες πού βρῖσκονταν στὸ Βε-

λεστίνο, ἀλλὰ καί τοὺς πολιορκητῆς τοῦ κάστρου τοῦ Βόλου, οἱ ὁποῖοι διέ-
φυγαν πρὸς τὸ Τρίκερι καί στὰ πίσω χωριά τῆς Ζαγοράς. Οἱ Τούρκοι ἔκα-
ψαν τὰ χωριά Κάπουρνα καί Κανάλια καί κατευθύνθηκαν σπὴ Μακρινίτσα,
ὅπου λεηλάτησαν τὰ σπίτια τῶν Φιλικῶν. Μόνο οἱ Μηλιεῖς πρόβαλαν ἀντί-
σταση, ἀλλὰ ἀντέδρασαν σθεναρὰ οἱ πρόκριτοι. Ὁ δὲ Δράμαλης ἐπέβαλε
στοὺς κατοίκους ὑπέρογκες ἀποζημιώσεις γιά τὰ ἔξοδα τῆς ἐκστρατείας
του.

Οἱ Γαζῆς, Κωνσταντῆς καί Φίλ. Ἰωάννου μετὰ τὴν ὑποταγὴ τῆς πατρί-
δας τους, κατέληξαν μέσφ Σκιάθου καί Σκοπέλου στὶς Κυκλάδες, προσφέ-
ροντας τίς ὑπηρεσίες τους στὸ ἐπαναστατημένο κράτος τόσο στὸν κῶρο τῆς
ἐκπαίδευσης ὅσο καί ὡς πληρεξούσιοι στὶς ἐθνοσυνελεύσεις καί ὡς μέλη
στὶς τοπικές διοικήσεις. Ὁ Γαζῆς τὸ 1828 «ἐπλήρωσε τὸ κοινὸν χρέος»
στὴν Ἐρμούπολη, ὅπως ἀνακοινώθηκε ἡ εἶδηση τοῦ θανάτου του, ἐνῶ ὁ
Κωνσταντῆς θά ἐπιστρέφει σπὴ γενέτειρα σπὴν ὀθωνική περίοδο μετὰ ἀπὸ
μιά ἐπιτυχημένη θητεία σπὴ διεύθυνση τοῦ Ὀρφανοτροφείου σπὴν Αἴγινα
ἐπὶ Καποδίστρια. Ὁ θάνατος θά τὸν βρεῖ τὸ 1844 ἤρεμο ἀνάμεσα στοὺς
μαθητῆς του σπὴ Μηλιώτικη σχολή.

Παρά τὴν ἀποτυχία τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 1821, οἱ ἐπαναστατικές
ἐστίες θά ἀναζωπυρωθοῦν καί θά πρέπει στὸ ἀφιέρωμα αὐτὸ νά κάνουμε
μιά στάση στὸ 1828 καί τὴ συμμετοχὴ τῶν γυναικῶν σπὴν ἀντίσταση τῆς
Παλαιᾶς Μιτζέλας, ὅταν κᾶνκε ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μνημονεύοντας τίς Κα-
μπέραйна, Ἀρχόντω Καβούκαινα, Σκεντέραινα, Μαριγῶ Πάφλαινα καί Λε-
νιῶ Καμένου (Κορδάτος 1960, 813).

Οἱ ἐπαναστατικές ἀναζητήσεις τῶν ὑπόδουλων Θεσσαλῶν συνεχίστη-
καν μέ τὴ συμμετοχὴ τους στὶς ἀποτυχημένες ἐπαναστάσεις τοῦ 1854 καί
1878. Ἡ ἔθνικὴ ὀλοκλήρωση θά εἶναι μακρὰ γιά τὸ θεσσαλικὸ κῶρο καί
θά χρειαστοῦν ἔξι δεκαετίες μέχρι τὴν ἐνσωμάτωσή του στὸ ἐλεύθερο ἑλλη-
νικὸ κράτος τὸ 1881. ●

Ἐνδεικτικὰ βιβλιογραφία

- Ἱστορικά Ἡμερολόγια τῶν ἑλληνικῶν ναυμακιῶν τοῦ 1821 ἐκ τῶν ἡμερολογίων τοῦ ναυ-
μάχου Ἄν. Τσαμαδοῦ, Ἀθήνα 1886.
- Ἄν. Ὀρλάνδος, Ναυτικά, τ. Α', Ἀθήνα 1869.
- Ἀναστάσιος Ν. Γούδας, Βίοι Παράλληλοι τῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος δια-
πρεσπῶντων ἀνδρῶν. Α' Κλήρος, Ἀθήνα 1869.
- Ἀνάργυρος Ἀνδρέου Χατζῆ-Ἀναργύρου, Τὰ Σπετσιωτικὰ, τ. Γ', Πειραιεὺς 1926.
- Γιάννης Κορδάτος, Ἡ Ἐπανάσταση τῆς Θεσσαλομαγνησίας τὸ 1821, Ἀθήνα 1930.
- Ἱστορία τῆς ἐπαρχίας Βόλου καί Ἀγιάς, Ἀθήνα 1960.

Κατασκήνωση 2021

Στὸν Ἅγιο Λαυρέντιο Πηλίου

Α' Περίοδος, 27 Ἰουνίου ἕως 4 Ἰουλίου, γιά τὰ ἀγόρια πού τελείω-
σαν τὴν Γ', Δ' καί Ε' Δημοτικῶν, μέ ὑπεύθυνο τὸν Ἀρχιμ. Καλ-
λίνικο Γεωργακόπουλο.

Β' Περίοδος, 4 ἕως 11 Ἰουλίου, γιά τὰ κορίτσια πού τελείωσαν τὴν
Γ', Δ' καί Ε' Δημοτικῶν, μέ ὑπεύθυνους τὸν π. Βασίλειο Ἀδάμ
καί τὴν Πρεσβυτέρα Λαμπρινή Λουλουδάκη.

Γ' Περίοδος, 11 ἕως 18 Ἰουλίου, γιά τὰ ἀγόρια πού τελείωσαν τὴν
ΣΤ' Δημοτικῶν καί Α' καί Β' Γυμνασίου, μέ ὑπεύθυνο τὸν Ἀρχιμ.
Καλλίνικο Γεωργακόπουλο.

Δ' Περίοδος, 25 Ἰουλίου ἕως 1 Αὐγούστου, γιά τὰ ἀγόρια πού τε-
λείωσαν τὴν Γ' Γυμνασίου καί Α', Β', Γ' Λυκείου, μέ ὑπεύθυνο
τὸν Ἀρχιμ. Καλλίνικο Γεωργακόπουλο.

Ε' Περίοδος, 1 ἕως 8 Αὐγούστου, γιά τὰ κορίτσια πού τελείωσαν τὴν
Γ', Δ', Ε', ΣΤ' Δημοτικῶν, μέ ὑπεύθυνη τὴν κ. Γεωργία Λύτρα.

ΣΤ' Περίοδος, 8 ἕως 15 Αὐγούστου, γιά τὰ κορίτσια πού τελείωσαν
τὴν Γ' Γυμνασίου καί Α', Β', Γ' Λυκείου, μέ ὑπεύθυνη τὴν κ. Μα-
ρία Παππά.

Γιά πληροφορίες καί δηλώσεις συμμετοχῆς οἱ ἐνδιαφερόμενοι μπο-
ροῦν νά ἀπευθύνονται στὸ Βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
«Ὁ Λύχνος» (Κ. Καρτάλη-Ἀνθ. Γαζῆ καί στὸ τηλ. 24210 32916).

Συνέντευξη του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου στό ΕΝΘΕΤΟ του 4ου Λυκείου Βόλου στην Ἐφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ»

Συνέντευξη στο ἔνθετο του 4ου Λυκείου Βόλου στην ἔφημερίδα «Τό Βῆμα» παραχώρησε (11/4) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε στά μαθητικά του χρόνια, στίς «ἀταξίες» του στό Λύκειο, στήν ἀγάπη τῆς Ἐκκλησίας γιά τούς νέους, στό προσφυγικό, ἀλλά καί στήν δοκιμασία τῆς πανδημίας. Ὁλόκληρη ἡ συνέντευξη ἔχει ὡς ἑξῆς:

1. Πέρασατε εὐτυχομένα παιδικά χρόνια; Ποιές εἶναι οἱ πρῶτες μαθητικές σας ἀναμνήσεις καί ποιές εἶναι οἱ ἀξίες πού σᾶς ἀκολουθοῦν ἔκτοτε;

Γεννήθηκα τό 1956 στόν Ἅγιο Δημήτριο Ἀττικῆς στήν Ἀθήνα. Μεγάλωσα σέ μιά φτωχογειτονιά πού παίζαμε στούς χωματόδρομους καί πῆγα σχολεῖο μέ 65 παιδιά στήν τάξη! Εἶχα θαυμάσιους δασκάλους πού μᾶς ἔδειξαν τήν ἀξία τῆς γνώσης καί τήν ὁμορφιά τῆς ζωῆς. Ἀπό τότε ἔμαθα νά μοιράζομαι σκέψεις καί ἰδέες, νά συνεργάζομαι γιά κοινούς στόχους καί προσπάθειες, νά ἀκολουθῶ περισσότερο τήν καρδιά μου καί λιγότερο τή λογική. Μέ ἀλλά λόγια, νά κάνω στήν ζωή μου αὐτό πού ἀγαπῶ ἀληθινά.

2. Πείτε μας μιά πράξη νεανικῆς ἀταξίας ἢ σκανδαλιᾶς πού ἔχει ἐντυπωθεῖ στή μνήμη σας.

Στό τότε Γυμνάσιο, σημερινό Λύκειο, ταλαιπώρησα τόν Καθηγητή τῆς Φυσικῆς κρύβοντας στό τραπέζι τῶν πειραμάτων, ἕνα μεγάλο μαγνήτη πού εἶχα ἀφαιρέσει ἀπό μιά ἠχητική κόρνα τῆς ἐποχῆς. Τό ἀποτέλεσμα; Κανένα πείραμα γιά τό μάθημα τοῦ μαγνητισμοῦ νά μή πραγματοποιεῖται! Μᾶς εἶπε ὅτι τό Ὑπουργεῖο ἔστειλε ἐλαττωματικά ὄργανα στό σχολεῖο! Καί κάτι ἄλλο: Ἐπεισα καθηγητές καί συμμαθητές σέ σχολική ἐκδρομή, μέσα στό λεωφορεῖο, ὅτι τό πρῶτο πρόγραμμα τῆς ΕΡΤ μετέδιδε εἰδήσεις τοῦ σχολεῖοῦ μας. Εἶχα «μοντάρει» ἐκπομπή σέ κασέτα τῆς ἐποχῆς!

3. Εἴκοσι χρόνια ἐδῶ νιώθετε πλέον Βολιώτης; Τί σᾶς ἀρέσει καί τί σᾶς δυσσαρεστεῖ στήν πόλη; Ποιά εἶναι τά σημεῖα πού ἀγαπᾶτε νά βρίσκεστε; Τίν θεωρεῖτε προνομακίαν πόλη γιά ἕνα νέο;

Νιώθω πρῶτον Βολιώτης ἀπ' τούς Βολιώτες! Ζοῦμε στήν ὁμορφότερη πόλη τῆς Ἑλλάδας μας. Θαυμάζω τό φυσικό περιβάλλον πού συνδυάζει βουνό καί θάλασσα, ὅπως καί τή ρυθμιότητα, τουλάχιστον στό κέντρο τῆς. Μέ στενοχωρεῖ ὅτι αὐτό δέν συνεχίστηκε στήν ἐπέκτασή τῆς. Προσωπικά, θέλω νά βρίσκομαι στούς πανέμορφους Ναούς τῆς. Ξέρω πολλούς νέους ἀπό ἄλλα μέρη πού θά ἤθελαν νά ζοῦν στήν πόλη μας.

4. Πῶς βλέπετε τόν ρόλο τῆς Ἐκκλησίας στήν ἐποχή τῆς πανδημίας; Ἡ πρῶτη τήρηση τῶν μέτρων τίν ἀφορᾶ καί σέ ποῖο βαθμό; Τί ἔχετε νά σχολιάσετε γιά τόν περιορισμό τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συμμετεχόντων στήν Θεία Λειτουργία ὡς μέτρο πρόληψης;

Ἀπό τήν πρώτη στιγμή ἀναζητήσαμε, ἰδίαιτα ἐδῶ στόν τόπο μας, τούς πρῶτους σωστούς τρόπους, ὡς ποιμαίνουσα Ἐκκλησία, γιά νά συμβάλουμε στήν ἀντιμετώπιση τῆς πανδημίας. Καί ἐπειδή θέλουμε τήν ἐνότητα τῆς κοινότητάς μας, πειθαρχήσαμε σέ ὅλα τά μέτρα πού ἀποφασίστηκαν, ὅσο καί ἂν μᾶς πόνεσαν καί μᾶς πονοῦν, δηλαδή ὅτι στερηθήκαμε τήν κοινή λατρεία, ὅπως τήν βιώνουμε ὅλοι μαζί στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Ἐλπίζουμε σύντομα νά ξαναδοῦμε τούς Ναούς μας πλημμυρισμένους καί πάλι ἀπό πιστούς.

5. Γιά τά ζητήματα ταυτότητας φύλου καί τό δικαίωμα στήν διαφορετικότητα, πού γίνεται σταδιακά δεκτό ἀπό τήν Πολιτεία, ποιά εἶναι ἡ γνώμη σας;

Γιά τήν Ὁρθόδοξη Πίστη καί παράδοσή μας, ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι μιά

ζωντανή εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, μιά μοναδική προσωπικότητα καί ἀξία. Ἄρα, ἔχει τόν σεβασμό καί τήν ἀγάπη μας. Γι' αὐτό καί καταδικάζουμε κάθε στάση πού ὀδηγεῖ σέ καταστάσεις πού ἔζησε στό παρελθόν ἡ ἀνθρωπότητα, ὅπως ὁ ναζισμός καί ὁ φασισμός. Λυπᾶμαι, ὅμως, πού παρ' ὅλες τίς προσπάθειες ἐκσυγχρονισμοῦ στόν κῶρο τῆς παιδείας, σήμερα φαινόμενα ὅπως ὁ ἐκφοβισμός (bullying) γίνονται ὄλο καί πρῶτον συχνά. Μήπως, τελικά, ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό κάποιες ἀξίες πού χάνονται μέ πρόσχημα τῆς ἐξέλιξης καί τῆν πρόοδο;

6. Ποιά εἶναι ἡ στάση σας στό θέμα τῶν προσφύγων πού ἔρχονται στή χώρα μας; Πιστεύετε πῶς ἡ Ἐκκλησία καί ὁ Κλήρος μποροῦν νά συνεισφέρουν περισσότερο στήν κατεύθυνση τῆς στήριξης πρὸς αὐτούς;

Πρέπει νά σᾶς πῶ ὅτι ἡ τοπική μας κοινωνία, χάρη στήν προσπάθεια ὅλων μας, ἔχει ἀναδειχθεῖ σέ πρότυπο ὑποδοχῆς καί περίθαλψης προσφύγων. Ἐδῶ, στόν Βόλο, χειροκροτήσαμε τά παιδιά πού ὑποδεχθήκαμε στό σχολεῖο μας ὡς προσφυγόπουλα. Καί αὐτό, γιατί εἶπαμε ὅτι κανεῖς δέν μπορεῖ νά στερήσει ἀπό ἕνα παιδί τήν χαρά τοῦ σχολεῖοῦ καί τῆς γνώσης. Ἐπίσης, κανεῖς ὅλα τά χρόνια δέν ἔμεινε νηστικός, ἄστεγος, χωρίς πρῶτον στό σχολεῖο του. Εἶναι ἕνα ἔργο ὅλων μας πού μέ χαροποιεῖ ἰδίαιτα.

7. Πιστεύετε πῶς ἡ Ἐκκλησία πρέπει νά ἀγκαλιάζει καί νά ὑποστηρίζει τούς νέους, ἀκόμα καί ὅταν ἐκεῖνοι λειτουργοῦν ἔξω ἀπό τά λατρευτικά πλαίσια;

Ἡ Ἐκκλησία, στήν αὐθεντική της μορφή, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός! Πιστέψτε με, Αὐτός εἶναι πού ἀναζητεῖ καί ἀγαπᾶ τόν κάθε νέο, ἀκόμα καί ἂν πρὸς στιγμή Τόν ἀρνεῖται. Εἶναι Αὐτός πού συγκώρησε τόν ληστή ἐπάνω στό Σταυρό. Εἶναι Αὐτός, πού χτυπᾶ τήν πόρτα τῆς ψυχῆς μας καί περιμένει μέχρι ἡμεῖς νά Του ἀνοίξουμε γιά νά μπῆ. Ναι, ἡ Ἐκκλησία μας ἀγκαλιάζει ὅλους τούς νέους καί θέλει νά τούς στηρίξει σέ κάθε δύσκολη στιγμή τους.

8. Σέ ὅλη τήν Εὐρώπη ὁ ὑποχρεωτικός ἐγκλεισμός προκαλεῖ ἐντάσεις καί συχνά βίαιες ἀντιπαραθέσεις. Τά φαινόμενα αὐτά δέν λείπουν καί ἀπό τή χώρα μας. Πῶς θά τά σχολιάσετε;

Τό μόνο ὄπλο πού ἔχουμε, πλέον, γιά τίς δύσκολες στιγμές, παιδιά μου, εἶναι ἡ ἐνότητά μας. Ἐνωμένοι μποροῦμε νά διορθώσουμε τά τυχόν λάθη μας. Δικασμένοι, θά χάσουμε κάθε δυνατότητα διεξόδου καί τό δίκιο μας. Ξέρω τήν κόπωση, νιώθω τόν ἀγῶνα ὅλων, θέλει ὑπομονή, γιά νά ξεφύγουμε. Φθάνουμε στό τέλος. Μᾶς ἀξίζει τό καλύτερο!

9. Ποιά εἶναι ἡ γνώμη σας γιά τήν τηλεπαίδευση καί τίς νέες τεχνολογίες;

Μᾶλλον ἐγώ πρέπει νά μάθω ἀπό ἐσᾶς. Ξέρετε περισσότερα. Ἐνα θέλω νά σᾶς πῶ. Ἐσεῖς ἀγαπᾶτε τόν ὑπολογιστή σας, τό κινητό, τό τάμπλετ. Νά ξέρετε, ὅμως, ὅτι αὐτά ποτέ δέν θά σᾶς ἀγαπήσουν. Γι' αὐτό εὐχομαι στή ζωή σας ὁ ΘΕΟΣ νά σᾶς φέρει αὐτούς πού θά σᾶς ἀγαπήσουν ἀληθινά καί θά τούς ἐμπιστευθεῖτε, χωρίς νά σᾶς διαψεύσουν ποτέ. Ὁ ΧΡΙΣΤΟΣ μας εἶναι ὁ πρῶτος ἀπ' αὐτούς! Σᾶς εὐχαριστῶ.

ΠΑΙΔΗΣΕΙΣ...

Η ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΑ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ

Σέ αὐστηρό ὑγειονομικό πλαίσιο γιά τήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας πραγματοποιήθηκε φέτος ὁ ἑορτασμός τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας, ἐπί τῆ ἐπετείας τῶν 200 ἐτῶν ἀπό τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821. Ἐπίκεντρο τοῦ ἑορτασμοῦ ἦταν ὁ πανηγυρίζων προσφυγικός Ἱερός Ναός Εὐαγγελιστρίας Νέας Ἰωνίας, ὅπου τήν παραμονή τῆς ἑορτῆς τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Στό κήρυγμά του ὁ κ. Ἰγνατίος σημείωσε ὅτι «ὁ Εὐαγγελισμός τῆς Θεοτόκου ἦταν τό οὐράνιο μήνυμα

τῆς Ἐνανθρωπίσεως τοῦ Χριστοῦ, πού σηματοδότησε τή σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους...». Περνώντας στήν ἐθνική διάσταση τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος παρατήρησε ὅτι «εἶναι μεγάλη ἡ φειντή ἐπέτειος γιά τήν πατρίδα μας καί τό Γένος τῶν Ἑλλήνων, καθώς συμπληρώνονται 200 χρόνια ἀπό τήν ἐναρξη τοῦ ἀγῶνα πού ὀδήγησε στήν Ἐλευθερία. Τί ἦταν, ὅμως, αὐτό πού διέσωσε τή φύτρα τῆς Ἐλευθερίας μετά ἀπό τόσους αἰῶνες σκλαβιάς; Ἦταν ἡ Ἐκκλησία καί ἡ Ὁρθόδοξη πίστη μας, πού διέσωσε μέσα στίς καρδιές τῶν σκλαβωμένων τήν Εὐαγγελική διδασκαλία, σύμφωνα μέ τήν ὁποία ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλάσμα τοῦ Θεοῦ, ψυχικά καί πνευματικά ἐλεύθερο. Ἡ ἐμπειρία τῆς Ἐλευθερίας μέσα στό ἐκκλησιαστικό γεγονός κράτησε ζωντανό τό ὄραμα τῆς Ἐλευθερίας τοῦ Γένους. Ἡ Ἐκκλησία κράτησε ζωντανή τή γλώσσα, πού διατρέχει τήν ἑλληνική ἱστορία 3000 χρόνια τώρα καί ἔτσι οἱ Ἕλληνες γνῶριζαν πού ἀνήκουν, ποῖος εἶναι ὁ πολιτισμός καί ἡ πίστη τους. Μέσα στήν Ἐκκλησία διατήρησαν τό κοινοτικό πνεῦμα, τήν Παιδεία, κρυφή καί φανερή, καί ἔχοντας τήν αὐτοσυνειδησία τῆς Ἑλληνορθοδοξίας, πίστεψαν στήν ἀπελευθέρωση,

πού ἐπέτυχαν μέ θυσίες καί αἵματα, ὅπως αὐτά τῶν Νεομαρτύρων πού ποτίζουν κάθε γωνιά τῆς Ἑλληνικῆς γῆς. Γιά ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνες ἡ σημερινή γιορτή θά παραμένει πάντοτε διπλή. Εἶναι ἡ γιορτή τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδας. Εἶθε νά φανοῦμε ἀξιοί διάδοχοι τῶν πατέρων μας, πού θεμελίωσαν αὐτή τήν πατρίδα, ἀγωνιζόμενοι γιά τοῦ Χριστοῦ τήν πίστη τήν ἀγία. Αὐτή εἶναι ἡ παρακαταθήκη μας. Νά κρατήσουμε τήν ἐνότητα πού προκύπτει ἀπό τήν κοινή μας πίστη, τόν πολιτισμό μας, πού στηρίζεται στήν κοινή μας γλώσσα, τό πνεῦμα τῆς Ἐλευθερίας. Ἄς εἶναι τούτη ἡ ἐπέτειος, παρ' ὅλες τίς δυσκολίες, ἡ ἀφορμή νά φέρομε τήν πατρίδα μας ἐκεῖ πού τῆς ἀξίζει, γιά νά τήν παραδώσουμε στά παιδιά καί στά ἐγγόνια μας ὑπερήφανη, ἀληθινά ἐλεύθερη καί αὐθεντικά Ὁρθόδοξη». Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία ἱερουργουίντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου. Κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας ἀναγνώστηκε τό Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιά τήν ἐπέτειο τῶν 200 ἐτῶν ἀπό τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821.

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Στό ἀσφυκτικό πλαίσιο τῶν περιοριστικῶν μέτρων γιά τήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας ἑορτάστηκε (21/3) φέτος στήν Ἱερά Μητρόπολη Δημητριάδος ὁ θρίαμβος τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπί τῆς αἰρέσεως τῆς Εἰκονομαχίας, πού ὀδήγησε στήν ἀνασπίλωση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων. Ἐπίκεντρο τοῦ ἑορτασμοῦ ἦταν ὁ Μητροπολιτικός Ἱερός Ναός Ἁγίου Νικολάου Βόλου, ὅπου τελέστηκε ἡ Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, σέ ἀπ' εὐθείας μετάδοση ἀπό τόν τηλεοπτικό σταθμό ASTRA, ἱερουργουίντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας, πραγματοποιήθηκε, ἐντός τοῦ Ναοῦ, ἡ λιτάνευση τῶν Ἱερῶν Εἰκόνων καί ὁ Σεβασμιώτατος ἀνέγνωσε τό Εἰσοδικόν τῆς Ὁρθοδοξίας. Πρὸ τοῦ «Δί' εὐχῶν» ὁ κ. Ἰγνατίος ἀναφέρθηκε στό σπουδαῖο περιεχόμενο τοῦ ἑορτασμοῦ, ἐπισημαίνοντας ὅτι «ἡ ἀπανταχοῦ Ὁρθοδοξία ἑορτάζει σήμερα. Εἶναι αὐτή ἡ Κυριακή πού μνημονεύουμε τή μεγάλη νίκη, τό γεγονός τῆς ὑψώσεως τῶν Εἰκόνων στούς Ὁρθοδόξους Ναούς. Δέν πρόκειται ἀπλῶς γιά ἓνα ἱστορικό γεγονός, οὔτε αὐτή ἡ νίκη σχετιζόταν μέ πολιτικά ἢ ἄλλα κριτήρια, ἀλλά ἦταν ἡ νίκη τῆς ἀλήθειας τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ ἀνύψωση τῶν ἱερῶν Εἰκόνων σημαίνει τήν ὑψωση τοῦ ἴδιου τοῦ ἀνθρώπου, γιατί στίς Εἰκόνες εἰκονίζεται ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, ὁ Ὅποιος προσέλαβε τήν ἀνθρώπινη φύση γιά νά τήν σώσει καί νά τήν ὀδηγήσει στήν αἰωνιότητα. Τιμοῦμε τήν Παναγία Μητέρα τοῦ Κυρίου μας, τό μεγάλο δῶρο τῆς ἀνθρωπότητας σ' Αὐτόν καί ὅλους τοὺς Ἁγίους, πού εἶναι οἱ ἔμπρακτες ἀποδείξεις τῆς Θέωσης, πού ὁ Χριστός μᾶς χάρισε μέ τή Σταυρική θυσία καί τήν Ἀνάστασή Του...».

«ΤΟ ΑΝΟΛΟΚΛΗΡΩΤΟ 1821»

Ἡ Β' Ἐθνοσυνέλευση τῶν Νέων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πραγματοποιήθηκε (17/4) διαδικτυακῶς μέ τή συμμετοχή περισσότερων ἀπό ἑκατό νέων ἀπό τήν πατρίδα μας καί τῶν συντονιστῶν τους. Ἡ Ἐθνοσυνέλευση, μέ γενικό θέμα «Τό ἀνολοκλήρωτο 1821», ἦταν ἐνταγμένη στό πρόγραμμα τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τά 200 χρόνια ἀπό τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 καί διοργανώθηκε ἀπό τήν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητας, Πρόεδρος τῆς ὁποίας εἶναι ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος. Στόν χαιρετισμό του ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσήμανε ὅτι «ἡ ἐπιτυχία τῆς Α' Ἐθνοσυνέλευσης, πού πραγματοποιήθηκε στίς 4/1, ἔδωσε τό ἔναυσμα γιά τή συνέχιση αὐτῆς τῆς προσπάθειας. Εἴμαστε ἔτοιμοι ν' ἀκούσουμε τίς ἰδέες σας, τούς προβληματισμούς σας, νά ἐνθαρρυνθοῦμε ἀπό τόν ἐνθουσιασμό σας καί νά καταγράψουμε τίς ἀνησυχίες σας». Ὁ κ. Ἰγνάτιος ἀναφέρθηκε στήν προβληματική πού ἀπορρέει ἀπό τόν γενικό τίτλο τῆς Ἐθνοσυνέλευσης: «Ἡ Ἑλληνική Ἐπανάσταση, ἐκτός τῶν ἄλλων, ἦταν μιά εὐκαιρία νά ἀναδειχθοῦν καί οἱ πρῶτοι πολιτικοί στοχασμοί τοῦ ἀγωνιζόμενου ἔθνους. Οἱ τοπικές καί ἐθνικές Συνελεύσεις ἔδωσαν λύση σέ ἀρκετά ζητήματα, ἄφησαν, ὅμως, καί πολλά ἀναπάντητα ἐρωτήματα γιά τήν πορεία καί τήν ταυτότητα τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους». Ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας εὐχαρίστησε τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἱερώνυμο Β' καί τά μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. γιά τήν ἀμέριστη στήριξη καί συμπαράσταση στή διοργάνωση τῶν Ἐθνοσυνελεύσεων. Εὐχαρίστησε τόν Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς καί τούς Συντονιστές τῶν ἑξὶ ὁμάδων στίς ὁποῖες χωρίστηκαν οἱ νέοι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τέλος, εὐχαρίστησε τόν Καθηγητή κ. Μανώλη Βαρβούνη, πρόεδρο τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς, πού διοργάνωσε τά δέκα ἐπιστημονικά συνέδρια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιά τό 1821 καί τούς δεκάδες ἐκπροσώπους τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά τή συμμετοχή τους καί τούς κάλεσε νά ἐκφράσουν ἐλεύθερα τίς ἀπόψεις τους. Ὁ κ. Ἰγνάτιος εὐχέθηκε, ἐφόσον ξεπεραστοῦν οἱ δυσκολίες τῆς πανδημίας, νά ζήσουμε τήν Γ' Ἐθνοσυνέλευση στό Ναύπλιο καί στή Νέα Ἐπίδαυρο, τόν ἐρχόμενο Δεκέμβριο, ὅταν θά συμπληρωθοῦν 200 χρόνια ἀπό τήν Α' Ἐθνοσυνέλευση τῶν Ἀγωνιστῶν τοῦ '21.

ΛΑΜΠΡΗ ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΕΛΠΙΔΑΣ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Μέ λαμπρότητα καί μέ τήν ἐλπίδα καί τήν αἰσιοδοξία ζωγραφισμένη στά πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων γιορτάστηκε τό Πάσχα στήν Μητρόπολη Δημητριάδος παρά τούς περιορισμούς γιά τήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας. Τό βράδυ τῆς Ἀναστάσεως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος ἔψαλε τό «Χριστός Ἀνέστη» στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Βόλου, ἐπί εἰδικῆς ἐξέδρας, στό προαύλιο τοῦ Ναοῦ, παρουσία πολλῶν πιστῶν, παρουμένων τῶν προβλεπόμενων μέτρων. Ἐνώπιον Κλήρου καί λαοῦ ἀνέγνωσε τό Ἀναστάσιμο Μήνυμά του, μεταφέροντας σέ ὅλους τό μήνυμα τῆς Ἀναστάσιμης Ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος προσέφερε πασχαλινά αὐγά στό ἐκκλησίασμα. Τήν Κυριακή τοῦ Πάσχα, στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Βόλου, τελέστηκε ὁ Ἑσπερινός τῆς Ἀγάπης, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου, παρουσία ἱκανοῦ ἀριθμοῦ Κληρικῶν καί λαϊκῶν ἀδελφῶν. Κατά τή διάρκεια τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀναγνώσθηκε τό Ἀναστάσιμο Εὐαγγέλιο ἐλληνιστί, λατινιστί, γαλλιστί, ἀγγλιστί, ρουμανιστί, γερμανιστί καί ἰσπανιστί, ἐνῶ ἐψάλη καί στήν Ὀμηρικὴ διάλεκτο. Στό τέλος τῆς Ἀναστάσιμης ἀκολουθίας ὁ κ. Ἰγνάτιος εὐχαρίστησε ὅλους γιά τήν πιστή τήρηση τῶν μέτρων καί τῆς τάξης κατά τή Μεγάλη Ἑβδομάδα καί εὐχήθηκε πατρικῶς σέ ὅλους ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου νά σηματοδοτήσει τό πέρασμά μας ἀπό τήν δοκιμασία τῆς πανδημίας στήν ἐλεύθερη ζωή, μιά ἀναστημένη ἐν Χριστῷ ζωή.

Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΘΡΗΝΟΣ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Σέ κλίμα βαθεῖας συγκίνησης καί μέ τόν νοῦ στραμμένο στούς ἀνθρώπους πού πονοῦν καί ὑποφέρουν στό κρεβάτι τοῦ πόνου, ὅσο καί στούς ἰατρούς καί στούς νοσηλευτές, πού δίνουν μαζί τους τή μάχη γιά τή ζωή, τελέστηκε στόν Μητροπολιτικό Ἱερό Ναό Ἁγίου Νικολάου Βόλου ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου. Χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, παρουσία ἱκανοῦ ἀριθμοῦ πιστῶν, στό πλαίσιο τῶν μέτρων γιά τήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας. Μέ τήν ἔναρξη τῶν Ἐγκωμίων τό ἱερό κουβούκλιο τοῦ Ἐπιταφίου μεταφέρθηκε στόν προαύλιο χώρο τοῦ Ναοῦ καί τοποθετήθηκε ἐπί εἰδικῆς ἐξέδρας, ἀπ' ὅπου συνεχίστηκε ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου. Τόν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε, μεταξύ ἄλλων, στή δοκιμασία πού βιώνει ἡ κοινότητα μας καί ἡ ἀνθρωπότητα ἐπί ἕνα καί πλέον ἔτος: «Ὅλοι μας βρεθήκαμε σέ μιά πορεία μοναχική, ὅπου ἀναμετριάσαμε, ἀνά πάσα στιγμή, μέ τόν ἑαυτό μας, γιά νά μὴν ἀπελιστοῦμε, μέ τό θέλημά μας, γιά νά μὴ χάσουμε αὐτά πού θεωρούσαμε δεδομένα στή ζωή μας, θυσιάζοντας τά δικαιώματά μας ὑπέρ τῶν ἄλλων. Κληθήκαμε, ὡς κοινότητα, νά ἐνώσουμε δυνάμεις γιά ν' ἀντιμετωπίσουμε τήν κατάσταση καί φθάσαμε σ' ἕνα μεταίχιμιο ἀπό τό ὁποῖο ὅλα ἐξαρτῶνται, γιά νά ξαναβροῦμε τίς ζωές μας. Αὐτό, ὅμως, προϋποθέτει, ἀκόμα, τό πνεῦμα τῆς θυσίας καί τῆς προσφορᾶς. Ὁ Χριστός ἐπιτρέπει τίς δοκιμασίες στή ζωή μας, γιά νά ἀποκτήσουμε ταπεινό φρόνημα, γιατί πιστέψαμε ὅτι ἡ ἐπιστήμη καί ἡ τεχνολογία μᾶς ἔλυσαν ὅλα τά προβλήματα καί ἦρθε ὁ ἀόρατος ἐχθρός νά μᾶς θυμίσει ὅτι ἀνήκουμε στό ἀνθρώπινο γένος καί ἔχουμε διαρκή ἀνάγκη ἀπό τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός μᾶς χαρίζει τήν ἐπιστήμη, γιά νά δοθεῖ ἡ ἀπάντηση μέ τό ἐμβόλιο σ' αὐτή τήν πανδημία. Γι' αὐτό, νά ἐπιδείξουμε ἐμπιστοσύνη καί νά μὴν ἀρῆσουμε τήν καχυποψία νά φωλιάσει στόν νοῦ μας. Ὡς Ἐκκλησία κάναμε τό καθῆκον μας. Πήραμε τολμηρές ἀποφάσεις, γιατί θέλουμε νά συμβάλουμε στήν ὑπέρβαση τῆς δοκιμασίας... Ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς χαρᾶς καί τῆς νίκης, ἀδελφοί, γιατί καταργήθηκε ὁ Ἄδης καί νικήθηκε ὁ θάνατος. Νά κρατήσουμε μέσα μας τήν ἐμπειρία αὐτῆς τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, ἔχοντας βεβαία τήν ἐλπίδα ὅτι ἡ νίκη εἶναι κοντά».

ΟΙ ΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΣΤΟΝ ΛΟΦΟ ΤΗΣ ΓΟΡΙΤΣΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΥΖΙΤΣΑ

Ἡ Θεομητορική ἑορτή τῆς Παναγίας Ζωοδόχου Πηγῆς ἐορτάστηκε φέτος πανηγυρικῶς σπὴν Τοπική μας Ἐκκλησία, μέ ἐπίκεντρο τόν φερώνυμο προσκυνηματικό Ναό τοῦ Λόφου τῆς Γορίτσας, ὅπου τήν παραμονή τελέστηκε ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου. Ἡ πανήγυρις τελέστηκε ὑπαιθρίως, παρουσία ἱκανοῦ ἀριθμοῦ προσκυνητῶν, στό πλαίσιο τῶν μέτρων γιά τήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας. Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς ὁ Σεβασμιώτατος λειτουργήσε στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό Παναγίας Ζωοδόχου Πηγῆς Βυζίτσας. Σπὴν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε στή δυσκολία τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ νά Τόν καταλάβουν, νά διακρίνουν Ποιός ἀκριβῶς εἶναι, μέχρι πού Τόν εἶδαν Ἄνασπμένο καί ἔλαβαν τό Ἅγιο Πνεῦμα τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς. «Εἶναι ἀλήθεια πῶς δέν μπορεῖ εὐκολά νά καταλάβει κανεῖς τόν Χριστό, ἄν Τόν προσεγγίσει ἀπλῶς μέ τή λογική. Μπορεῖ νά Τόν θεωρήσει σοφό καί διδάσκαλο, ὅπως ἔπραξαν πολλοί στό παρελθόν. Ἄν Τόν προσεγγίσει μέ διάθεση ἐγωιστική, τότε δέν θά κατανοήσει τίποτα ἀπ' ὅσα ὁ ταπεινός Ἰησοῦς κηρύττει στούς ἀνθρώπους. Ὁ Χριστός προσεγγίζεται μέ τήν καρδιά. Μόνο μία καθαρή καρδιά μπορεῖ νά νιώσει τί σημαίνει τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, μπορεῖ νά δεῖ Θεό ἐνανθρωπήσαντα, μπορεῖ νά κατανοήσει τή συγχωρητικότητα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστός σπλίτευσε μόνο τήν ὑποκρισία, ἐκείνους πού φοροῦν τό προσωπεῖο τῆς, γιά νά κρύψουν τά πάθη καί τίς ἀδυναμίες τους. Μόνο μία καθαρή καρδιά μπορεῖ νά προσεγγίσει τόν Χριστό τοῦ ἔλεους, τῆς ἀγάπης, τῆς προσφοράς, τῆς θυσίας. Τέτοιους μαθητές θέλει ὁ Χριστός, γεμάτους ἀγάπῃ, πού δέν φοβοῦνται τόν θάνατο, ἀλλά τόν ἐννοοῦν ὡς τήν γέφυρα πού ὀδηγεῖ στόν Παράδεισο, δηλ. σπὴν κοινωνία μέ τόν Θεό...». Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ὁ κ. Ἰγνάτιος ἐξέφρασε τή χαρά του γιά τή συλλειτουργία μέ δύο νέους Κληρικούς τῆς Μητροπόλεώς μας, τόν ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ π. Γεώργιο Κορνοῦτο καί τόν ἐφημέριο τοῦ Ἁγίου Βλασίου Πηλίου, π. Στέφανο Κολυνδρίνη, τούς ὁποίους ἐπαίνεσε γιά τήν ἀγάπῃ πού ἔχουν γιά τή Λατρεία, γιά τήν εὐπρέπεια τοῦ Οἴκου τοῦ Θεοῦ, γιά τήν ἀγάπῃ πρὸς τόν τόπο πού διακονοῦν.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ 199 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ

Τή Νάουσα ἐπισκέφθηκε τό Σαββατοκύριακο 8-9/5 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, μέ τήν ιδιότητά του ὡς Πρόεδρος τῆς Ε/Σ/Ε Πολιτιστικῆς Ταυτότητας, προκειμένου νά συμμετάσχει στίς ἐκδηλώσεις γιά τήν ἐπέτειο τῶν 199 ἐτῶν ἀπό τό Ὀλοκαύτωμα τῆς μαρτυρικῆς πόλης. Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάπησε κατά τόν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό, στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Μηνῆ Νάουσας, πλαισιωμένος ἀπό τούς Σεβ. Μητροπολίτες Διδυμοτείχου, Ὁρεσιτιάδος & Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ καί Βεροίας, Ναουσας & Καμπανίας κ. Παντελεήμονος, ἐνῶ συμμετεῖχε στό πανηγυρικό Ἀρχιερατικό συλλειτουργο. Σπὴν ὁμιλία του, κατά τόν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό, ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε τόν οἰκείο Ποιμενάρχη γιά τήν πρόσκληση νά συμμετάσχει στό εὐλαβικό προσκύνημα στή μαρτυρική πόλη τῆς Νάουσας καί στόν διπλό ἑορτασμό, ἐκκλησιαστικό καί ἐθνικό: «Εἶναι ἑλληνικό αὐτό

τό πρόνομο, καθώς δέν ὑπάρχουν ἄλλοι λαοί πού διαθέτουν ταυτόχρονα Μάρτυρες τῆς Πίστεως καί Ἡρώες τῆς Πατρίδος». Ὁ κ. Ἰγνάτιος ἀναφέρθηκε, μεταξύ ἄλλων, στό θαῦμα τῆς Νάουσας, «μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο. Ἡ κοινή λογική δέν μπορεῖ νά τό δικαιολογήσει. Ἄνδρες, γυναῖκες καί παιδιά, περισσότεροι ἀπό χίλιοι, δέν ὑπέκυψαν στόν ἐκβιασμό νά ἐγκαταλείψουν τόν Χριστό, νά πιστέψουν στό Ἰσλάμ, γιά νά σωθοῦν. ἤξεραν ὅτι μέ αἷμα τους θά ποτίσουν τό δένδρο τῆς Ἐλευθερίας καί τῆς Πίστεως, γιατί ἐγιναν κρίκοι τῆς ἀλυσίδας τῶν Μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας ἀπό συστάσεώς Της. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔτσι πορεύεται στόν χρόνο, σταυρωμένη καί μαρτυρική, γνωρίζοντας, ὅμως, ὅτι τόν Γολγοθά διαδέχεται πάντα ἡ Ἀνάστασις. Οἱ Νεομάρτυρες τῆς Νάουσας, πού θυσιάστηκαν ἀντί νά προδώσουν Πίστη καί Πατρίδα, εἶναι τό μεγάλο πρότυπο πού διαθέτουμε. Ἀλήθεια, ὅμως, τό διδάσκουμε; Τό γνωρίζουμε; Αὐτό ἐπιδιώκουμε μέσα ἀπό τίς ἐπετειακές ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκκλησίας αὐτή τή χρονιά. Εἶναι ἓνα ὄραμα γιά τό μᾶλλον τῆς πατρίδας μας. Χωρίς ὄραμα γιά τό πῶς θέλουμε τήν Ἑλλάδα στά ἐπόμενα 200 χρόνια, οἱ ἑορτα-

σμοί δέν ἔχουν κανένα νόημα. Οἱ Πατέρες μας, μέ τό αἷμα καί τόν ἥρωισμό τους, διασφάλισαν τά ἐλεύθερα σύνορα τῆς πατρίδος μας, πού ὅσο κι ἄν ἀμφισβητοῦνται, παραμένουν σύνορα μιᾶς ἐλεύθερης πατρίδας, ἀπό τίς ἐνημεροῦσες στόν κόσμο, παρ ὅλες τίς δυσκολίες. Ὅμως, παραμένει ὁ κίνδυνος γιά τίς ψυχές, πού ζοῦν σπὴν εὐμάρεια, νά χάσουμε τήν πεμπουσία, πού μᾶς ξεχωρίζει μέσα στή κοινή τῆς παγκοσμιοποίησης. Εἶναι ἡ Ὁρθόδοξη πίστη μας. Αὐτή μᾶς σώζει, ἡ Ὁρθόδοξη Λειτουργία, πού τελεῖται σέ κάθε σημεῖο τῆς γῆς πού ὑπάρχει Ὁρθόδοξος παπάς. Μᾶς σώζει καί ἡ γλώσσα ἡ ἑλληνική, ἡ γλώσσα τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῆς Λατρείας. Ἐάν αὐτά τά ἱερά μεγέθη διακυβεύονται, τότε ποιό εἶναι τό ὄραμα αὐτῆς τῆς Πατρίδας γιά τό μέλλον; Εἶναι ἀνάγκη, λοιπόν, ὁ διαρκής ἀναβαπτισμός μας στούς πνευματικούς μας θησαυρούς, σπὴν Ὁρθόδοξη Πίστη μας, στό παράδειγμα τῶν Ἡρώων καί Μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πατρίδος. Μόνο ἔτσι θά κατορθώσουμε νά ἔχουμε πάντοτε μιᾶ ἀληθινά ἐλεύθερη πατρίδα».

Βιβλιοπαρουσίαση

Πρωτοπρεσβυτέρου Βασιλείου Ἀκριβοπούλου

Ἱ. Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἁγ. Νικολάου Βόλου

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

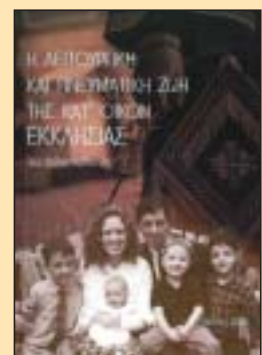
Γιά τούς περισσότερους ἀπό μᾶς, ἡ φράση «κατ' οἶκον Ἐκκλησία» ἦχει παράξενα. Λέγοντας «κατ' οἶκον» ἐννοοῦμε τήν κατοικία, τό σπίτι μας, ἐνῶ «Ἐκκλησία», ἐννοοῦμε τόν Ναό, ἐκεῖ πού συνήθως ἐκκλησιαζόμαστε. Τί σημαίνει, λοιπόν, «κατ' οἶκον Ἐκκλησία» καί ποιά ἡ σημασία τῆς φράσεως αὐτῆς γιά τήν ἐν πίστει ζωή ἑνός συνειδητοῦ Ὁρ-

θόδοξου Χριστιανοῦ; Καί πῶς «δένει» αὐτή ἡ φράση μέ τή λειτουργική καί πνευματική ζωή;

Στά ἐρωτήματα αὐτά ἔρχεται νά ἀπαντήσει ὁ Πρωτοπρεσβύτερος π. Βασίλειος Ἀκριβοπούλος, γνωστός καί ἀπό σειρά ἄλλων ψυχοφελῶν ἐκδόσεων».

«Ἀναγκαῖα ἡ κατ' οἶκον Ἐκκλησία», «Κυριακή, ἡμέρα Κυρίου», «Θυσία μυστική», «Συντελεστές πνευματικῆς ζωῆς», εἶναι μερικοί τίτλοι θεμάτων, πού περιλαμβάνει τό μικροῦ σχήματος, καλαίσθητο, ἀλλά καί πολύ εὐχρηστο αὐτό πῶνημα.

Γιά τό ἔργο αὐτό ἀλλά καί γιά τά ἄλλα ἔργα τοῦ π. Βασιλείου, μπορεῖ ὁ ἐνδιαφερόμενος νά ἐπικοινωνήσει μέ τόν ἴδιο στά τηλέφωνα: 24210-43562, 6976038369.

ΧΡΙΣΤΟΣ Δ. ΞΕΝΑΚΗΣ

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Η ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΜΗΛΙΕΣ

Ήταν 7 Μαΐου 1821, όταν ο Μεγάλος Διδάσκαλος του Γένους Ἄνθιμος Γαζής ύψωσε τή σημαία τῆς Ἐπανάστασης στίς Μηλιές τοῦ Πηλίου, κηρύσσοντας, μέ τόν τρόπο αὐτό, τήν ἔναρξη τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγώνα στή Θεσσαλομαγνησία. Αὐτή ἡ ἐπέτειος τιμήθηκε (22/5) δεόντως στόν Ἱερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μηλεῶν, ὅπου τελέστηκε πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, παρουσία τοῦ πρ. Ὑπουργοῦ καί Ἀντιπροέδρου τῆς Βουλῆς κ. Γεωργίου Σούρλα, τῶν Βουλευτῶν Μαγνησίας κ.κ. Χρήστου Μπουκώρου, Ἀθανασίου Λιούπη καί Κατερίνας Παπανάτσιου, τοῦ Δημάρχου Πηλίου κ. Μιχάλη Μιτζικοῦ, τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν κ. Χρήστου Τριαντόπουλου, τῆς Ἀντιπεριφερειάρχου Μαγνησίας κ. Δωροθέας Κολυνδρίνη, ἐκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν καί περιορισμένου ἀριθμοῦ προσκυνητῶν, στό πλαίσιο τῶν μέτρων γιά τήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας. Στή Θεία Λειτουργία ἔψαλε κλιμάκιο τοῦ Βυζαντινοῦ Χοροῦ τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου Βόλου, ὑπό τή διεύθυνση τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ καί Καθηγητοῦ Βυζ. Μουσικῆς κ. Εὐαγγέλου Παυλίδη, Θεολόγου. Στό κήρυγμά του ὁ Σεβασμιώτατος παρατήρησε ὅτι «οἱ Ὁρθόδοξοι Ἕλληνες, ὅταν γιορτάζουμε τά 200 χρόνια ἀπό τήν Ἐπανάσταση, δέν γιορτάζουμε μόνο τήν κατάκτηση τῆς ἐλευθερίας καί τή δημιουργία ἐνός ἐλεύθερου Κράτους, ἀλλά καί τό θαῦμα πού προηγήθηκε, ὅτι ἐπί 400 καί πλέον χρόνια, οἱ πρόγονοί μας παρέμειναν Ἕλληνες χάρη στήν Ὁρθόδοξη πίστη τους καί στήν Ἑλληνική Παιδεία, πού διέσωσε, τότε, ἡ Ἐκκλησία. Πολλοί λόγιοι καί διδάσκαλοι, ὅπως ὁ Ἄνθιμος Γαζής, ὁ Γρηγόριος Κωνσταντῆς καί ὁ Δανιὴλ Φιλιππίδης, πού γαλουχήθηκαν στήν Ἑσπερία, ὑπῆρξαν Κληρικοί, ετοίμασαν τήν ἐλευθερία αὐτοῦ τοῦ τόπου, καλλιεργώντας, μέσω τῆς Παιδείας, τίς ψυχές, πού τίς ετοίμασαν γιά τήν Ἐπανάσταση...». Στό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας, ἐντός τοῦ Ναοῦ, πραγματοποιήθηκε λιτή ἐκδήλωση μνήμης τῆς ἐπετείου, κατά τήν ὁποία τόν Πανηγυρικό λόγο ἐκφώνησε ὁ τ. Ὑπουργός κ. Γεώργιος Σούρλας. Στό τέλος τῆς ἐκδήλωσης ὁ Σεβασμιώτατος ἀπένευσε τιμητικές πλακέτες ἐκ μέρους τοῦ Ναοῦ στό ζεῦγος Σπυρίδωνα Μαράτου, δικηγόρου, καί στήν κα Ἰουλία Μαλαμίτση, πυρηνική ἰατρό, γιά τή συνεισφορά τους στήν ἀνακαίνιση τοῦ Καθολικοῦ τῆς παλαιᾶς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Μηλεῶν, καί στόν Ἱατρό κ. Νικόλαο Παπαθεοδώρου, γιά τή συγγραφή τοῦ βιβλίου μέ τήν ἱστορία τοῦ Ναοῦ τῶν Ταξιαρχῶν. Μετά τό πέρας τῆς ἐκδήλωσης, ἀκολούθησε τρισάγιο καί κατάθεση στεφάνων ἐνώπιον τῆς προτομῆς τοῦ Ἄνθιμου Γαζῆ στόν προαύλιο χώρο τῆς Βιβλιοθήκης τῶν Μηλεῶν.

ΛΑΜΠΡΗ Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Μέ τή δέουσα λαμπρότητα ἐορτάσθηκε στόν Βόλο ἡ μεγάλη Δεσποτική ἐορτή τῆς Ἀναλήψεως, μέ ἐπίκεντρο τόν ὁμώνυμο μεγαλοπρεπή Ναό τῆς πόλης. Στόν Μέγα Πανηγυρικό Ἑσπερινό χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνατίος, παρουσία ἱκανοῦ ἀριθμοῦ προσκυνητῶν, στό πλαίσιο τῶν μέτρων γιά τήν προστασία τῆς δημόσιας ὑγείας. Τόν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Δαμασκηνός Κιαμέτης. Ἀνήμερα τῆς ἐορτῆς τελέστηκε Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε ἐπικαίρως. Ὁ Σεβασμιώτατος παρατήρησε ὅτι «αὐτή ἡ ἐορτή εἶναι ἡ χαρά τοῦ ἀποχωρισμοῦ. Κάθε χωρισμός, πού, τελικά, εἶναι μιά ἀπώλεια, κρύβει μέσα του πόνο. Ὁμως οἱ Μαθητές, ἐνῶ ἀποχωρίζονται τόν Διδάσκαλο, μέ χαρά ἐπιστρέφουν εἰς τά ἴδια, διότι ἡ θέα τοῦ Ἀναστημένου Χριστοῦ εἶναι πλέον ὁ μέγας πλοῦτος καί ἡ περιουσία τους. Γνωρίζουν ὅτι οἱ Βιβλικές ἀναφορές περί τοῦ Μεσσία ἐκπληρώθηκαν στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ἀκόμα, ἡ ἐορτή αὐτή εἶναι ἕνα μεταίχμιο, διότι μέ τήν Ἀνάληψή Του ὁ Κύριος ὀλοκλήρωσε τό ἐπί γῆς ἔργο Του... Ἡ γιορτή αὐτή προαναγγέλλει τόν Παράκλητο, τόν Ὅποιο ὄλοι προσλαμβάνουμε κατά τό Μυστήριο τοῦ Βαπτίσματος καί τοῦ Χρίσματος. Ὁ Χριστός διαβεβαίωσε τούς Μαθητές ὅτι θά εἶναι πάντα μαζί τους, ὅπως καί ὁ Παράκλητος, μέ τή δύναμη τοῦ Ὁποίου ἐπρόκειτο νά φέρουν τό Εὐαγγέλιο τῆς Ἀναστάσεως σέ ὅλο τόν κόσμο». Ὁ κ. Ἰγνατίος ἐπεσήμανε ὅτι καί ἡ δική μας ἐποχή εἶναι ἕνα μεταίχμιο: «Σέ πολλά θυμίζει ἐκείνη τῶν Μαθητῶν. Φόβος καί τρόμος ἔνωσαν, ὅταν Τόν εἶδαν Σταυρωμένο, τό ἴδιο βίωσαν καί οἱ Μαθήτριες, ὅταν Τόν εἶδαν Ἀναστημένο καί σταδιακά προσέγγισαν τό Μυστήριο τῆς Ἀναστάσεως, γιά νά πλημμυρίσει ἡ ψυχή τους μέ χαρά. Καί στήν πνευματική μας ζωή συχνά δοκιμαζόμαστε ἀπό τόν Θεό, γιατί, ὡς Πατέρας, διαπαιδαγωγεῖ τά παιδιά Του. Μᾶς δίδει τήν εὐκαιρία νά κλείσουμε ἕνα κύκλο ζωῆς, πού ἴσως ἔχει ἐλλείμματα, γιά νά διακρίνουμε ἂν ἔχουμε ζωντανή καί ἀκλόνητη πίστη, μέσα ἀπό τήν ὁποία μπορούμε νά βιώσουμε τή χαρά τῆς ζωῆς. Ζοῦμε τήν εὐλογία νά εἶναι τό σῶμα μας εὐλογημένο ἀπό τόν Θεάνθρωπο καί νά καθαγιάζεται διαρκῶς μέσα στήν ἐμπειρία τῶν Μυστηρίων. Ἀπό ἐμᾶς ἐξαρτᾶται, ὅμως, νά παραμένει ἁγιασμένο». Ὁλοκληρώνοντας τήν ὁμιλία του, ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσήμανε τήν προτροπή τοῦ Κυρίου στούς Μαθητές νά μείνουν ἐνωμένοι, «διότι τό Ἅγιο Πνεῦμα ἐνεργεῖ ὅταν ἐπιστημαίνει τήν πίστη στήν Ἀνάσταση, τήν ἀγάπη καί τήν ἐνότητα. Αὐτό εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Τούτη τήν περίοδο καλούμαστε νά ὑπερασπιστοῦμε τό δῶρο τῆς ζωῆς, πού μᾶς χάρισε ὁ Θεός, ψυχή τε καί σῶμα καί μέσα στή δύσκολη αὐτή συγκυρία νά κρατήσουμε τήν ἐνότητά μας, γιά νά λειτουργοῦμε ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι. Ἡ χαρά μας διασκορπίζεται, ὅταν διαπιστώνουμε ὅτι κάποιοι ἀδελφοί μας διακυβεύουν τήν ἐνότητα καί ἐρμηνεύουν τά πράγματα μέ τή δική τους κρίση, ξεχωρίζοντας ἀπό τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὅμως ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἕνας Ὁργανισμός μέ Ποιμένες, πού συγκροτοῦν τήν ἐνότητα, πού φέρουν τή Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Λυπούμαστε, διότι μέσα σ' αὐτή τήν παιδαγωγία ἐμφανίζονται ἄνθρωποι πού θέλουν νά ξεχωρίζουν καί αὐτοπροβάλλονται ὡς οἱ θεματοφύλακες τῆς ἀλήθειας, οἱ «σωτήρες» τῆς Ἐκκλησίας. Καί μόνο πού σκέπτονται ἔτσι, θύματα τοῦ ἐγωισμοῦ τους, δημιουργοῦν ρήγματα στήν ἐνότητα τῶν πιστῶν, πού συγκροτοῦν τό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας...».

ΛΑΜΠΡΗ Η ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΟΝ ΒΟΛΟ

Με τη δέουσα λαμπρότητα πραγματοποιήθηκε φέτος η Πανήγυρις του Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης σπὴν παραλία τοῦ Βόλου. Ἡ φετινὴ πανήγυρις λαμπρύνθηκε ἔτι περισσότερο, καθὼς ὁ Ναός φιλοξένησε τὴν Ἱερά καὶ Θαυματουργή Εἰκόνα τῆς Παναγίας Ξενιάς, ἐφόρου καὶ προστάτιδος τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἐσπερινός τελέστηκε στὸν προαύλειο κῶρο τοῦ Ναοῦ, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ἰγνατίου, παρουσίᾳ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ προσκυνητῶν. Τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ ὁποῖος παρατήρησε ὅτι «οἱ ἑορταζόμενοι Ἅγιοι συνδύασαν πολλὰ. Ἀνέστησαν ἀπὸ τὴς Κατακόμβες τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κωνσταντῖνος κατενόησε, βλέποντας στὸν οὐρανὸ τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ὅτι ἡ πίστις στὸν Ἀναστημένο Χριστὸ θὰ ἦταν ἡ ἐνοποιὸς δύναμις τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ λαοῦ. Συνδυάζοντας αὐτὴ τὴν πίστιν μὲ τὴν στρατιωτικὴ του ἐμπειρία, πέτυχε τὴ νίκη καὶ διαμόρφωσε μὴ ὀλόκληρη αὐτοκρατορία. Μὲ τὸ Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων ἐδραίωσε τὴν ἀνεξίτηρησκέπη, βάζοντας τέλος στοὺς διωγμοὺς κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Μὲ τὴν πολιτικὴ ὀξύνοια πού τὸν χαρακτήριζε, ἔκανε τὴν Κωνσταντινούπολη πρωτεύουσα τοῦ Κράτους, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποία ἀναδείχθηκε ἡ νέα Αὐτοκρατορία. Ὁ Κωνσταντῖνος κατοχύρωσε τὴν ἐνόπτιαν τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴν σύγκλησιν τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὅπου ἀντιμετώπισαν οἱ πρῶτες αἰρέσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ἐδῶσε τὴν ἐξουσία στοὺς Ἐπισκόπους νὰ διαχειρίζονται τὰ πράγματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔτσι κατοχυρώθηκε ὁ θεσμὸς τῆς Συνοδικότητος. Οἱ ἐνέργειές του αὐτὲς ὀδήγησαν τὴν Ἐκκλησία σπὴν ἀπόφασιν νὰ τὸν ἀνα-

δείξει Ἅγιο καὶ Ἰσαπόστολο, ἀφοῦ πρῶτα ἀσπάστηκε τὴν Χριστιανικὴν πίστιν καὶ ἔγινε συνειδητὸ μέλος Της. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ, θεμελίωσε ἕνα νέο πολιτισμὸ καὶ τοῦ ἔδωσε τὴν δυνατότητα νὰ συναντήσει τὸν Χριστιανισμὸ. Ἀπὸ τὴν μεριά της, ἡ Ἁγία Ἑλένη ἀνέδειξε τοὺς Θεοβάδιστους Ἁγίους Τόπους. Χάρη σ' αὐτὴν δημιουργήθηκε τὸ θαῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, πού εἶναι ἡ διάσωση, μέχρι καὶ τὴς μέρες μας, τῶν τόπων ὅπου γεννήθηκε, δίδαξε, σταυρώθηκε καὶ ἀναστήθηκε ὁ Χριστός». Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς τελέστηκε ἡ Πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία, ἱεουργοῦντος τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Ἰγνατίου. Τὸν Θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Κιαμέτης.

ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ἐπιμνημόσυνη δέση γιὰ τὰ θύματα τῆς γενοκτονίας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, πού ἔπασαν θύματα τῆς πολιτικῆς τῆς ἐθνοκάθαρσης, πού ἔθεσε σὲ ἐφαρμογὴ τὸ κίνημα τῶν Νεοτούρκων ὑπὸ τὸν Κεμάλ Ἀτατούρκ, τέλεσε τὴν Κυριακὴ 23/5 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνατίος. Στὸ περιθώριον τῆς ἐκδήλωσης ὁ Σεβασμιώτατος προέβη σπὴν ἀκόλουθην δήλωσιν: «Ἐνώνομε τὴν φωνὴν μας μὲ τοὺς ἀπανταχοῦ Ἑλληνας, διεκδικώντας δυναμικὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, πού ἀφορᾷ σπὴν διεθνή ἀναγνώρισιν τῆς Γενοκτονίας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οἱ Πόντιοι ἀδελφοί μας, μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς μαρτυρικούς Ποιμένες τους, ἔγιναν θυσία στὰ ἄνομα σχέδια τῶν Νεοτούρκων, ὅπως συνέβη πρὸ αὐτῶν μὲ τοὺς ἀρμενικούς πληθυσμούς τῆς Ἀνατολίας. Ἡ θυσία τους περιμένει τὴν δικαίωσίν της. Διακηρύττουμε πρὸς πάσα κατεύθυνσιν ὅτι ἡ ἱστορικὴ ἀλήθεια ἐλευθερώνει, ἀποκαθιστᾷ τὴν ἐμπιστοσύνην, διαμορφώνει σχέσεις ὑγιεῖς καὶ ἀσφαλούς γειτονίας, ἐπουλῶνει τὴς πληγές καὶ δικαιώνει τὴς ψυχές. Ἡ Ἐκκλησία μας, χωρὶς περιστροφές, ἐργάζεται καὶ θὰ τὸ πράττει πάντα γιὰ τὴν προάσπισιν τῶν ἐθνικῶν μας δικαίων καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟ

Ἐθιμοτυπικὴ ἐπίσκεψιν στὸν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἰγνατίο, στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο Θεσσαλίας, πραγματοποιοῖσε (25/5) ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος-Ἑλληνικῆς Ἀκτοφυλακῆς Ἀντιναύαρχος κ. Θεόδωρος Κλιάρης, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Περιφερειακὸ Διοικητὴ τῆς

4ης Περιφερειακῆς Διοίκησης Λ.Σ.-Ἑλληνικῆς Ἀκτοφυλακῆς Ἀρχιπλοίαρχο κ. Χρῆστο Κανᾶν καὶ τοὺς ἐπιτελεῖς τους. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνάντησης, ἐπιβεβαιώθηκε ἡ ἀριστη συνεργασία καὶ συναντίληψιν τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας μὲ τὸ Λιμενικὸ Σῶμα καὶ τὰ στελέχη τοῦ Λιμεναρχείου Βόλου, ἐνῶ ὁ Σεβασμιώτατος εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ συγχαρῆ τὸν Ἀρχηγὸ γιὰ τὴν ἀριστη καὶ ἐπ' ὠφελείαν τοῦ λαοῦ μας διαχείρισιν τῶν διὰ θαλάσσης μεταναστευτικῶν ροῶν, ὡς καὶ γιὰ τὴν εὐαισθησίαν πού ἐπιδεικνύουν τὰ στελέχη τοῦ Σώματος στὴς προσπάθειες διάσωσης τῶν προσφύγων καὶ μεταναστῶν πού κινδυνεύουν σπὴν θάλασσαν. Τέλος, ἀποφασίστηκε ἡ πραγματοποιοῖσιν τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ναυτικῆς Ἑβδομάδας στὸν Βόλο, ὅστε-

ρα ἀπὸ τὴν διακοπὴν τοῦ περσινοῦ καλοκαιριοῦ, λόγῳ τῆς πανδημίας, ἐφόσον οἱ συνθήκες τὸ ἐπιτρέψουν. Ἡ Ναυτικὴ Ἑβδομάδα συμφωνήθηκε νὰ πραγματοποιηθῆι τὸ διάστημα 6-12 Σεπτεμβρίου μὲ τὴν καθοριστικὴν συμβολὴν καὶ συμμετοχὴν τοῦ Λιμενικοῦ Σώματος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Ἔτος 39ο • Ἀρ. Φύλλου 480-482 • Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2021

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰγνατίος
Διευθυντής: Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου
Φιλολογικὴ ἐπιμέλεια: Χρῆστος Δ. Ξενάκης
Υπεύθυνος κυκλοφορίας: Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου
Μηχανογράφηση: Βασιλικὴ Ἀντωνάκη
Ἐκτύπωση & Βιβλιοδεσία: ΠΑΛΜΟΣ
Ἰδιοκτησία: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος
Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος
Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903
Internet: www.imd.gr
E-mail: press@imd.gr

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Συνέντευξη στον τηλεοπτικό σταθμό «Θεσσαλία TV» παραχώρησε (28/5) ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος σχετικά με τήν κλιματική αλλαγή και τήν ευαισθησία τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας πάνω στό θέμα αὐτό. Ὁ κ. Ἰγνάτιος ἀναφέρθηκε στόν ἀγώνα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, «πού ὀνομάστηκε «Πράσινος» Πατριάρχης καί ἔτυχε παγκόσμιας ἀναγνώρισης, γιατί ἔθεσε ὡς προτεραιότητα τῆς πατριαρχίας του τήν ευαισθητοποίηση τῶν πάντων στό ζήτημα τῆς οἰκολογίας καί τῆς κλιματικῆς ἀλλαγῆς. Καί ἐμεῖς προσπαθοῦμε νά συμμετάσχουμε στήν ἀντιμετώπιση τοῦ φαινομένου, φροντίζοντας νά ἐνημερωθοῦμε γιά τήν προστασία τοῦ περιβάλλοντος, νά ζοῦμε πιά οἰκολογικά, ἐνῶ μέ τήν Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν τοῦ Βόλου συμμετέχουμε σέ διεθνή προγράμματα, προκειμένου νά ἐργαστοῦμε στίς ἐνορίες γιά τήν ευαισθητοποίηση τοῦ λαοῦ μας σέ θέματα οἰκολογίας. Μάλιστα, ἐπελέγη, ὡς ἐνορία «πilotos», ἡ Εὐαγγελίστρια τῆς Νέας Ἰωνίας, ἀπό τήν ὁποία θά ξεκινήσει ἕνα πρόγραμμα, πού θά δώσει οἰκολογικές λύσεις στό ἐνεργειακά θέματα λειτουργίας τοῦ Ναοῦ, θά ἐνημερώσει τοὺς ἐνοριῆτες γιά θέματα οἰκολογίας, ἐνῶ θά μελετηθεῖ τό πῶς τό πρόγραμμα αὐτό μπορεῖ νά ἐπεκταθεῖ καί σέ ἄλλες ἐνορίες». Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσήμανε ὅτι «οἱ πιστοί, ἔχοντας συνείδηση τί σημαίνει Δημιουργός, δέν μπορεῖ παρά νά ἀγαποῦν καί τά δημιουργήματα, τόν κάθε ἄνθρωπο, ἀλλά καί τό φυσικό περιβάλλον, τόν Παράδεισο, πού μᾶς χάρισε ὁ Θεός καί ἐμεῖς τόν ἀμαυρώσαμε. Γι' αὐτό, θέλουμε, μέ τήν παρουσία τῶν ἀνθρώπων τῆς πίστεως, νά δώσουμε τήν καλύτερη μαρτυρία σέ θέματα προστασίας τοῦ περιβάλλοντος». Ἐπίσης, προέβαλε τόν κοινοβιακό τρόπο ζωῆς τῶν Μοναστηριῶν μας, «ὅπου οἱ Μοναχοί ζοῦν μιά ζωή ἀπόλυτα οἰκολογική, μέ σεβασμό στό δῶρα τοῦ Θεοῦ, χωρίς νά πηγαίνει χαμένο τό παραμικρό. Αὐτό σημαίνει πῶς, ἂν ἀποκτήσουμε οἰκολογική συνείδηση, ἂν λάβουμε μέτρα ἀνακύκλωσης, ἂν ἀλλάξουμε, ἔστω καί στό ἐλάχιστο τόν τρόπο τῆς ζωῆς μας, θά συμβάλουμε τά μέγιστα στήν οἰκονομία τῶν φυσικῶν πόρων». Ὁ Σεβασμιώτατος μίλησε, ἐπίσης, γιά τή συνεργασία τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν Σπουδῶν Βόλου μέ τόν WWF (Παγκόσμιο Ταμεῖο γιά τή φύση), «μέσα ἀπό τήν ὁποία πᾶμε νά σπάσουμε τίς προκαταλήψεις καί τήν καχυποψία κατά τῆς Ἐκκλησίας, πιστεύοντας ὅτι χωρίς ἀνάλογες συνεργασίες δέν μποροῦμε νά πετύχουμε τίποτα. Μόνο μέσα ἀπό τή συνευθύνη καί τήν συνεργασία θά προσφέρουμε ἀποτελέσματα, ὡς δῶρο, στίς ἐπόμενες γενιές. Ὅταν, μάλιστα, συνειδητοποιήσουμε ὅτι στή Θεία Λατρεία συνυπάρχουν τό ὑλικό στοιχεῖο τῆς δημιουργίας μέ τό πνευματικό, τότε ἐκ τῶν πραγμάτων, θά ἀγαπήσουμε τό δῶρο τοῦ Θεοῦ».

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΟΥ 304 ΠΕΒ ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΑΣ

Ἐθιμοτυπική ἐπίσκεψη στόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιο πραγματοποιήθηκε (7/6) ὁ νέος Διοικητής τοῦ 304 ΠΕΒ Συνταγματάρχης Τεχνικοῦ Σωπῆριος Ἀργυρόπουλος. Τόν νέο Διοικητή συνόδευαν οἱ Ἀνθυπασπιστές Ἀντώνιος Παρίσης καί Σπυρίδων Κάλλης. Κατά τή συνάντηση ἐπαναβεβαιώθηκαν οἱ ἐξαιρετικές σχέσεις τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας μέ τά στελέχη τῶν Στρατιωτικῶν Μονάδων τῆς περιοχῆς μας, καθῶς καί ἡ κοινή βούληση γιά τή συνέχιση τῆς συνεργασίας σέ τομεῖς κοινῶν ἐνδιαφέροντος. Ὁ Σεβασμιώτατος εὐχίθηκε στόν νέο Διοικητή πλοῦσια τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ στό καθήκοντά του καί εὐδωσῆ καί ἀνάπτυξη τοῦ ἔργου καί τῆς προσφοράς τοῦ ἐργοστασίου στίς Ἐνοπλίες Δυνάμεις τῆς Πατρίδας μας.

ΔΩΡΕΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΒΟΛΟΥ

Σέ δωρεά σημαντικοῦ ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ πρὸς τό Γενικό Νοσοκομεῖο Βόλου προχώρησε τό Ἴδρυμα «Λειτουργοί Ὑγείας τῆς Ἀγάπης» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος μέ πρωτοβουλία τοῦ Προέδρου του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰγνατίου. Συγκεκριμένα, δωρήθηκαν χίλιες (1000) στολές τύπου ΤΥΒΕΚ καί πεντακόσιες (500) μάσκες τύπου FFP3 συνολικοῦ κόστους 4.130 εὐρώ. Τό Δ/Σ τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Βόλου ἔκανε ἀποδεκτὴ τή δωρεά κατά τή συνεδρίασή του τῆς 13ης/5/2021 ὑπό τήν προεδρία τοῦ Προέδρου τοῦ Νοσοκομείου κ. Ἰωάννου Ντόκου.

Βιβλιοπαρουσίαση

Ἀρχιμανδρίτου Νεκταρίου Ὑφαντίδη,
Ἡγουμένου Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Ἄνω Ξενιάς

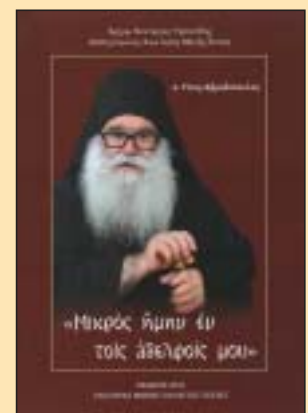
«ΜΙΚΡΟΣ ΗΜΗΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙΣ ΜΟΥ»

Ἀφιερωμένο στόν Μακαριστό π. Τίτο Ἀβραδόπουλο εἶναι τό ἐν λόγω βιβλίον τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἀνδρώας Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας Ξενιάς, τόν τελευταῖο ἐκπρόσωπο τῆς παλαιᾶς ἀδελφότητας, πού ἀποτελέσει τόν φυσικό σύνδεσμο μέ τή νέα. Ὅπως ἀναφέρει ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Ἰγνάτιος προλογίζοντας τό βιβλίον, «ὁ π. Τίτος ἦταν ἡ Ἄνω Μονή Ξενιάς καί ἡ Ἄνω Μονή Ξενιάς ἦταν ὁ π. Τίτος. Ταυτίστηκε μέ τή Μονή, ἀφιέρωσε ὀλόκληρη τή ζωή του σ' αὐτήν καί τήν εὐεργέτησε καταλείποντας τά πάντα σέ αὐτήν. Ὁ π. Τίτος μέ τόν μόχθο του προετοίμασε καί προελαίεσε τό ἔδαφος γιά τή μετέπειτα ἀκμή τῆς Μονῆς, μέ τήν ἐπ'ἀνδρωσιν καί ἀνοικοδόμησίν της ἀπό τόν ἐπί πολλά ἔτη ἄξιο καί δημιουργικό Ἡγούμενό της καί νῦν Μητροπολίτη Κερκύρας καί

ἐκλεκτό ἀδελφό κ. Νεκτάριο, τό μεγάλο ἀνακαινιστικό καί πνευματικό ἔργο τοῦ ὁποίου ἐπάξια συνεχίζει καί ἐπαυξάνει ὁ νῦν Καθηγούμενος Νεκτάριος μέ τή συνοδεία του. Εἶναι ἀξιοσημείωτο ὅτι ὁ π. Τίτος παρέμεινε πάντοτε ἰδιαίτερα ἀπλός, ταπεινός καί διακριτικός, προτιμώντας τήν ἀφάνεια καί ἐπιθυμώντας μονάχα τήν πρόοδο τῆς Μονῆς, τήν ὁποία ἀγάπησε μέχρι τέλους».

Ὁ ἀναγνώστης, διαβάζοντας τό βιβλίον, θά γνωρίσει τά παιδικά καί νεανικά χρόνια του π. Τίτου, τή βιοτική του πάλη μέσα στήν κοινωνία, τήν ἀφιέρωσή του στόν μοναχισμό καί τήν ἐγκαταβίωσή του στή Μονή, καθῶς καί τό εὐλογημένο τέλος του. Θά κατανοήσει, ἐπίσης, ὅτι τό βιβλίον εἶναι μιά κατάθεση εὐγνωμοσύνης γιά ὅσα ὁ π. Τίτος προσέφερε καί δημιούργησε στήν ἱστορική Ἱερά Μονή Ξενιάς.

Τό βιβλίον διατίθεται ἀπό τήν Ἱερά Μονή Παναγίας Ἄνω Ξενιάς (τηλ. 24220 22413).

ΑΡΧΙΜ. ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ὡς ψυχολογικός χαρακτήρας καί ἡγέτης

Ο Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν Παῦλος ἀποτελεῖ ἕνα θαυμαστό συνδυασμό ὑψηλῆς πνευματικότητας καί πλούσιων ταλέντων ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα του. Καί ἡ μὲν πρώτη -ἡ πνευματικότητα- ἔχει ἐπανεπιλημμένως ἀναλυθεῖ καί ἀξιολογηθεῖ ἀπὸ πλείαδα θεολόγων, μὲ κορυφαῖο τὸν Γίωσηφ Χόλτσενερ στὸ κλασικὸ ἔργο του «ΠΑΥΛΟΣ». Ὅσον ἀφορᾷ, ὅμως, στὴν προσωπικότητά του, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ἀφιερῶσαι κανεὶς ἰδιαίτερη προσοχή, μὲ σκοπὸ νὰ συνεκτιμήσει τὰ φυσικὰ του τάλαντα μὲ τὴν πνευματικὴ του ποιότητα.

Ἡ ἐπιστήμη τῆς ψυχολογίας, προκειμένου νὰ κατατάξει τοὺς ἀνθρώπινους χαρακτήρες, συνεκτιμᾷ τὴν ἐνεργητικότητα, τὴν εὐαισθησία καί τὸν τρόπο ἀντίδρασης. Ὡς πρὸς τὴν ἐνεργητικότητα, ὑπάρχουν ἄτομα πού δραστηριοποιοῦνται εὐκόλα καί, χωρὶς ἰδιαίτερα κίνητρα, ἀναλαμβάνουν εὐκόλα δράση καί πρωτοβουλίες. Ἄλλοι χρειάζονται ἰσχυρὴ ὄθηση καί ἐνθάρρυνση, χωρὶς νὰ σημαίνει πὼς εἶναι ράθυμοι. Ὡς πρὸς τὴν εὐαισθησία καί τὴ συναισθηματικὴ ὑπάρχουν διάφορες διαβαθμίσεις: Ὁρισμένα ἄτομα εἶναι πολὺ εὐαίσθητα, ἄλλα λιγότερο. Ἡ δὲ εὐαισθησία ἐκδηλώνεται μὲ διάφορους καί ποικίλους τρόπους. Ὡς πρὸς τὸν τρόπο καί τὴν ταχύτητα ἀντίδρασης μποροῦμε νὰ μιλήσουμε γιὰ πρωτογενῆ καί δευτερογενῆ χαρακτήρα. Ὁ πρωτογενῆς χαρακτήρας ἀντιδρᾷ χωρὶς ἢ σχεδὸν χωρὶς προηγουμένη σκέψη καί ἔχει πάντοτε ἔτοιμη ἀπάντηση μὲ λόγια ἢ μὲ ἔργα. Ὁ δευτερογενῆς χαρακτήρας ἀφιερώνει λίγο χρόνο γιὰ νὰ σκεφτεῖ πρὶν ἀντιδράσει, δὲν ἀπαντᾷ ἀμέσως, εἶναι ἀργός στίς ἀποφάσεις του καί ζυγίζει τὶς προβλεπόμενες ἀπὸ τὴν ἀντίδρασή του συνέπειες. Ἔτσι, μὲ τὶς τρεῖς αὐτὲς παραμέτρους, καθορίζεται μιά σειρά ἀπὸ διάφορους χαρακτήρες.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος συγκαταλέγεται μεταξὺ ἐκείνων πού προσφέρουν ὀλοκληρωτικὰ τὸν ἑαυτό τους σὲ ἕναν σκοπὸ, χωρὶς συμβιβασμούς καί «ἤξεις ἀφῆξεις». Ἔχει ἕναν χαρακτήρα πλουσιότατο καί πολὺ προικισμένο. Ὡς πρὸς τὴ δραστηριότητα, ἀποτελεῖ ἀναμφίβολα ἄνθρωπο τῆς δράσης, χωρὶς νὰ χρειάζεται ἰδιαίτερη ὄθηση. Εἶναι ὅπωςδήποτε εὐαίσθητος καί ὡς ἀπόδειξη μπορεῖ κανεὶς νὰ δεῖ τὶς ἐκφράσεις πού χρησιμοποιοῖ γιὰ πρόσωπα καί τοπικὲς ἐκκλησίες. Αἴφνης, ἀναφέρει: Εἶμαι τὸ καμάρη σας, ὅπως καί ἐσεῖς εἶστε τὸ δικό μου καμάρη» (Β΄ Κορ. 9, 16).

Εἶναι ἐπίσης δευτερογενῆς, δηλαδή ἀξιολογεῖ πράξεις καί συνέπειες, τὶς ὁποῖες καί ἐπωμίζεται πρόθυμα καί ἐξ ὀλοκλήρου. Βεβαίως, δὲν εἶναι λίγες οἱ φορές πού ἐμφανίζεται νὰ ἔχει συναισθηματικὲς ἐκρήξεις, πλησιάζοντας τὸν πρωτογενῆ χαρακτήρα, γεγονός πού μᾶς ὀδηγεῖ στὸ συμπέρασμα πὼς ἦταν εὐέξαπτος, ὅπως παρουσιάζεται στὸ ἐνδέκατο κεφάλαιο τῆς Β΄ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς του. Στὴν πραγματικότητα, ὅμως, εἶναι πολὺ συμπαθητικός, μὲ μεγάλη εὐκολία στίς προσωπικὲς σχέσεις, καθὼς ὑπερβαίνει ταχύτατα τὶς ἀντιπαραθέσεις καί δὲν μνησικακεῖ, ὅπως φαίνεται στὸν τρόπο, μὲ τὸν ὁποῖον ἀναφέρεται σ' ἐκείνους πού τὸν ἐγκατέλειψαν, ὅπως ὁ Δημᾶς, ὁ ὁποῖος ἀγάπησε «τὸν νῦν αἰῶνα» (Β΄ Τιμ. 4, 10).

Ἐκεῖ πού ἰδιαίτερα ἀποκαλύπτεται ὁ στοχαστικὸς του χαρακτήρας καί ἡ ἰκανότητά του νὰ ἐμβαθύνει καί νὰ ἐξελίσσει, ὑπερβαίνοντας τὸν παρορμητισμὸ του, ἐκεῖ δηλαδή πού ἀποκαλύπτεται ἐμφανῶς ὡς «δευτερο-

γενής», εἶναι ἡ θεολογικὴ του σκέψη. Ἀρκεῖ νὰ διαβάσει κανεὶς μερικὰ κεφάλαια ἀπὸ τὶς ἐπιστολές του, γιὰ νὰ ἀντιληφθεῖ πὼς ὁ Παῦλος ἔχει ἐμβαθύνει ἀπόλυτα στὴ θεολογικὴ σκέψη τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἄν συγκρίνουμε τὴν ἐπιστολή του πρὸς Ῥωμαίους μὲ ἐκείνη πρὸς τοὺς Γαλάτες, διαπιστώνουμε ὅτι στὸ διάστημα μεταξὺ τῆς μίας καί τῆς ἄλλης, ὁ Παῦλος ἔχει ἐμβαθύνει στὸ πρόβλημα τῆς σχέσης μεταξὺ Νόμου καί Πίστεως. Στὴν ἐπιστολή πρὸς τοὺς Γαλάτες εἶναι πολὺ μαχητικός, ὅπως φαίνεται στὸ τρίτο κεφάλαιό της, ἐνῶ σὲ ἐκείνη πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἔχει πάρει μιά θέση πρὸς ἰσορροπημένη, καθὼς ἀναφέρει τὸν Νόμο ὡς «ἅγιο» (Ῥωμ. 7, 12). Παρατηροῦμε μιά σκέψη βαθιά, πού καθιστᾷ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο μεγάλο θεολόγο, τὸν μεγαλύτερο θεολόγο τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἐμβαθύνει στὸ μυστήριο τοῦ Χριστοῦ.

Ἰδιαίτερη ἐντύπωση προκαλοῦν τὰ συναισθήματα τοῦ Παύλου. Εἶχε χαρακτήρα συναισθηματικὸ καί βαθιὰ στοργικὸ καί ἀξιοποίησε ὅλες αὐτὲς τὶς ἰκανότητές του ἀγαπώντας μὲ πάθος τὸν Χριστὸ καί τὶς κοινότητες πού ἴδρυε. Στὴν πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολή του, ἐκφράζει τὴν, γεμάτη ἀπὸ πάθος, ἀγάπη του γιὰ τὸν Χριστὸ μὲ τὰ ἑξῆς λόγια: «Πραγματικά, ὅλα ἐξακολουθῶ νὰ τὰ θεωρῶ μειονέκτημα σὲ σχέση μὲ τὸ ἀσυγκρίτως ἀνώτερο ἀγαθὸ πού κέρδισα γνωρίζοντας τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ, τὸν Κύριό μου. Γι' αὐτὸν τὰ πέταξα ὅλα καί τὰ θεωρῶ σκουπίδια, γιὰ νὰ κερδίσω τὸν Χριστὸ καί νὰ ἐνωθῶ μαζί Του» (Φιλ. 3, 8-10).

Στίς σχέσεις του μὲ τοὺς ἄλλους, ὁ Παῦλος ἀξιοποιεῖ πράγματι τὴν πλούσια συναισθηματικότητά του, ξεκινώντας ἀπὸ τοὺς συνεργάτες του, ὅπως τὸν Τιμόθεο, πού τὸν ἀποκαλεῖ «υἱό» καί πρὸς τὸν ὁποῖον γράφει: «Ποθῶ πολὺ νὰ σέ δῶ γιὰ νὰ γεμίσω χαρὰ» (Β΄ Τιμ. 1, 4). Τὸ ἴδιο ἰσχύει καί μὲ πολλὰ ἄλλα πρόσωπα, ἄνδρες καί γυναῖκες συνεργάτες του, πρὸς τοὺς ὁποῖους δείχνει μεγάλη στοργή (βλέπε Ῥωμ. 16). Πρὸς τὶς κοινότητές του ἐκδηλώνει πατρικὴ καί συζυγικὴ στοργή καί μάλιστα, πρὸς τοὺς Χριστιανούς τῆς Γαλατίας, φτάνει στὸ σημεῖο νὰ πεῖ: «Παιδιά μου, γιὰ σᾶς πάλι παίρνω τοὺς πόνους τῆς γέννας, ὥσπου νὰ διαμορφωθεῖ μέσα σας ὁ Χριστός» (Γαλ. 4, 19). Γιὰ ἐκείνους, οἱ συνεργάτες του ἀποτελοῦν πρόσωπα πού τοῦ ἐμπιστεύτηκε ὁ Κύριος καί αἰσθάνεται γι' αὐτὰ ἀγάπη καί εὐθύνη.

Τέτοιου εἴδους ἐντυπωσιακὲς προσωπικότητες, πού -ὅπως λέμε- κατακλύζουν τὸν κῶρο, χαρακτηρίζονται ἀπὸ ἕνα ἔντονο συναίσθημα αὐτοκαταξίωσης. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὑπὸ ἄλλες συνθήκες, θά μπορούσε νὰ ἐξελιχθεῖ σὲ ἕναν ἀπόλυτο ἡγέτη, ὁ ὁποῖος μὲ δυσκολία δέχεται διορθώσεις καί ὑποδείξεις. Καί ἐκεῖ ἀκριβῶς ἔρχεται τὸ ὄραμα τῆς Δαμασκοῦ, γιὰ νὰ ἀποτελεῖ διαρκῶς μιά ἀντίρροπη δύναμη στὴν ὑπερεκτίμηση τοῦ «ἐγῶ» του καί νὰ τοῦ θυμίζει πὼς ὅ,τι εἶναι, εἶναι κατὰ χάριν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ συνδυασμὸς τῶν φυσικῶν ἡγετικῶν χαρισμάτων του μὲ τὴ διαρκῆ ταπεινόφρονα εὐγνωμοσύνη, μὲ τὴν ὁποία εἶναι διαποτισμένο τὸ σύνολο τῶν ἐπιστολῶν του, προσέφερε στὴν Ἐκκλησία, ἕνα χαρισματικὸ καί συγχρόνως ταπεινόφρονα ἡγέτη, αἰώνιο πρότυπο ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας ἀλλὰ καί πνευματικῆς προκοπῆς γιὰ κάθε πιστό.

Τοῦ Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ Κιαμέτη, Πρωτοσυγκέλλου

